

Transkripce výzkumných rozhovorů pro bakalářskou práci

Bonding matky a dítěte

OBSAH:

Transkripce 1 – Adéla	2
Transkripce 2 – Barbora	3
Transkripce 3 – Celestýna	6
Transkripce 4 – Darina	7
Transkripce 5 – Eva	10
Transkripce 6 – Františka	13
Transkripce 7 – Gabriela	15
Transkripce 8 – Hana	19
Transkripce 9 – Ivana	21
Transkripce 10 – Jana	23
Transkripce 11 – Klára	24
Transkripce 12 – Lenka	26
Transkripce 13 – Martina	27
Transkripce 14 – Nad'á	29
Transkripce 15 – Olga	30
Transkripce 16 – Pavla	32
Transkripce 17 – Radka	34
Transkripce 18 – Soňa	36
Transkripce 19 – Šárka	38
Transkripce 20 –Táňa	41

Transkripce 1 – Adéla

(Pozn. 3. dítě, porod v porodním domě v zahraničí)

A co chceš slyšet?

Jaké to pro tebe bylo, když se malá narodila, jak vzpomínáš na váš první kontakt, když jsi ji měla poprvé v náručí.

Jo. No, já porodila v porodním bazénku a byla jsem tak nějak jako úplně mimo, ani jsem nevnímala, že mě muž tahal z vody. On vlastně i s pomocí té porodní asistentky vylovil malou a dal mi ji na břicho. To celý jsem vlastně nevnímala, byla jsem prostě mimo...

A kdy jsi ji měla poprvé v náručí, kdy ti ji muž na to břicho dal?

Ona totiž měla omotaný pupečník, takže to tlačení trvalo jako delší dobu. No a potom mi ji J. vlastně hned dal na břicho. On tam byl, on si ji vylovil, byl první, kdo ji držel v rukou a hned mi ji dal, no.

A jakej si u toho měla pocit?

Co jsem já cítila? No že je dobré, že už je konečně tady, když jsem na ni tak dlouho čekala. No dívala jsem se na ni a měla pocit štěstí, myslela jsem si já tě miluju, no a prostě jsme se zamilovaly...

Tak to je krásný, to se úžasně poslouchá. A vybavila by sis, jak dlouho jsi ji asi v té náručí měla, než jsi ji dala někam pryč?

No, pupečník dotepal u mě na břicho, nepamatuju si, jak dlouho byl už dotepanej, před tím přestřížením. A pak asi za čtvrt hodiny vyšla placenta, ale malou jsem z ruky nedala vlastně až do šití. Porodní asistentka ji vlastně taky nevyšetřovala, nebyly jsme ani přikryté, ona tam zima vůbec nebyla. No vlastně asi tak za 3 hodiny mě teda asistentka prohlídla a řekla, že je třeba šití, tak to jsem ji pak dala J.

A když jsi ji dávala z náruče, tak při tom ses cítila jak?

V pohodě, v pohodě. Ona i malá vůbec neplakala, byla celou dobu úplně bdělá a čilá. No a pak, když mě asistentka zašila, tak jsme jeli domů.

A co potom další dny?

No, přijeli jsme domů, kluci se přivítali se sestřičkou, no... a sžíváme se. Je to fajn.

Transkripce 2 - Barbora

(Pozn. Třetí dítě, v Brně u Milosrdných. Obě starší děti po porodu odnesli na zabalení, v mžiku zpátky. Dělalji automaticky. Ví, že to může být i lepší, ale byla spokojená a ten moment bez dítěte si vydechla)

Měla byste na mě teď chvilku ohledně výzkumu?

Jó, já jsem porodila zrovna ten den, co jsme spolu mluvily.

Opravdu? Tak to bylo teda akorát! A jak se máte?

Dobrý, dobrý, jo, v pohodě

Myslíte si, že byste mi mohla povyprávět o tom, jaké to bylo, když jste měla miminko poprvé v náručí? Já bych si to nahrála, samozřejmě anonymně, abych to mohla později zpracovat.

Dobře. Tak co chcete vědět?

Cokoli vás napadne, prostě jaké to bylo, když jste to maličké...

Můžu vám vykládat, jo? Tak jak jsme vám vykládala už u těch dvou předchozích, tak jsem byla zvědavá, jaký to bude, to potřetí, jestli to bude třeba nějaký jiný, rychlejší a taky jsem se přece jenom trošku bála jako tý bolesti, jo. Je to možná tím, že člověk už ví, do čeho jde, tak jsem se bála. To vám vykládám teď proto, jo, že když už teda jsem byla na tom pokoji a když se schylovalo k tomu, už to jako bylo velmi intenzivní, už jsem teda věřila, že bude brzo konec, tak jsem, už mi říkala asistentka, tak fajn, tak půjdem tlačit. A já jsem teda jakože začla tlačit a vytlačila jsem ji jakože najednou, protože jsem se tak rychle chtěla zbavit tý bolesti, no a J. byla úplně taková průměrná, prostě tři a půl kila měla, takže šla jako krásně ven a ještě hnedka mně ju dali vlastně do náruče. A pak to bylo úžasný, že jo. Já jsem teda měla i ty kluky, jako jsem měla u sebe jako hnedka na bříše jo, ale jak byla taková prostě možná menší, tak jako se mi dobře držela, jo šlo mi to tak jako lehce, jo a šup a už to nebolí..

Ta úleva...

a že už ji můžu mít u sebe

A co se teda dělo, co jste při tom cítila, co dělalo miminko, když bylo u vás?

No tak jako ju jsem nějak cítila jako, ona neplakala, normálně jako byla tichoučko a vlastně v klidu jako jo, že. Myslím, že jako nedávala jsem si ju k prsu, jo. Měla jsem ju tam asi, nebudu mít odhad... kolik to bylo...jestli nějak, po pár minutách oni ji jako ošetřili vedle na stole, takže mi ju vzali teda, jo a po nějaké té minutce...to teda nevím, jako to bylo dlouho, jo.

Tak to vůbec nevadí, to stačí. A jak jste se při tom cítila, když vám ji vzali teda na to ošetření? Nějaká změna v tom...

Jako že dobře jsem se cítila, já vím, že když to takhle vyprávím, tak... (provinile)

No dobře to vyprávíte, jsou to vaše pocity

Já jenom že vím, že někteří to prožívají prostě strašně teda negativně, jsem teda četla. Jako mně by určitě vadilo, kdyby mně ju prostě odvezli, jo a já jsem nevěděla jako kde je, jo

Hmm

To určitě jako by se mně nelíbilo, ale jednak tam byl tatínek, jo, a to bylo ve všech případech jako velmi podobný jo, že jsem prostě to dítě měla u sebe, i teď a teďka, taky vím, že jsem to vnímala mnohem jako víc a že jsem byla jako víc v pohodě a že jsem je slyšela, co říkají a nebyla jsem extra vyčerpaná, že prostě počkali na ten pupečník, a tatínek to přestříhl, pak mně Julku, teda pořád jsem ju měla u sebe, tak jsme se stihli mít, seděli jsme s tatínkem, jo, jsem ju pořád držela v náruči a pak jako se zeptali, říkali, jo, že ji půjdou ošetřit a vlastně zvažít, změřit, jo...

Hmm

Což jsem říkala jasně, v pohodě, jo, a v té chvíli, vlastně když mě ju vzali, tak mě šli šít, protože mě natrhla, jo. Takže stejně jako, já vím, že to jedno a že by mně ju klidně mohli nechat jo...

Tak to jde o vás, ne o to, jak by to mělo být...

No ne, je fakt, že já jsem ju tam viděla, normálně z toho křesla viděla, v tom porodním boxu je to tak pěkně uzpůsobený, že fakt na to vidím. Byl tam tatínek taky, že jo a vlastně, bylo to poměrně rychle, jo. Prostě pogratalovali mně všichni, pak ju prostě zabalili a dali ju tatínkovi, kterej jako šel s ní ke mně a mě furt ještě šili, jo a pak až mě nakonec úplně ošetřili, tak mně ju vrátili zpátky, zabalenou a to jsem pak byla s ní, vlastně v posteli, a pak jsem zkoušela kojít.

A byl třeba nějaký jiný ten pocit, když vám ji dali poprvé, ještě nahou, a potom podruhý, až po tom ošetření vás obou?

Určitě je to příjemný, to tělo na tělo, jo jako že pocitově takhle, je to zvláštní prostě jako to, že leze ven z toho těla, je uvnitř a najednou to cítíte prostě na sobě, tak je to takovej pocit blaženosti, no (smích)

Já to znám, já mám děti dvě a přesně vím, co čem mluvíte

Jo, takže to určitě. Tak jasně, že pak je to jiný, prostě, když už je to prostě zabaleny. Nebo pak ani, já to mám ráda, jako když už jsem kojila, tak když je vyndaná z peřinky, je to hezký

Hmm. Určitě. A jaký byl váš pobyt na šestinedělí, událo se něco?

Všechno v pořádku, jo. Fakt je pravda, že jako člověk už v í, co ho čeká, tak je třeba i připravenej na nějaký případný problémy, v podstatě, jo. Tak já jsem si říkala, no tak uvidíme, jo. Buď bude třeba, nebo nebude třeba, ale jako dobrý, prostě. Pak jsem si ju vzala k sobě, jako jak nás převezli a prostě jako kojení normálně jako šlo jako už od začátku docela dobře, jako že se přísávala, neplakala nějak, po určitý době bříško, ale jinak je hodná

Jo? Tak to je super, to vám gratuluju

Já nevím, no, prostě víte co. Já jsem měla prvního syna a ten byl takovej uřvanej, hodně ho prostě bolelo bříško, užila jsem si to s ním a byla jsem ta prvorodička, jo, tak jsem z toho byla jako, nebo jako já nevím, jak to říct.

Jo, znám, taky mám kamarádky, který měly problém a nevěděly, co a to když se nakupí.... Tak chápu, že si to musíte užívat, když ty problémy nejsou, naprosto rozumím

Já jsem právě ještě řešila u toho prvního to kojení, jak to nešlo, takže jsem z toho byla jako... jednak i psychicky, to bolelo, jo. Naštěstí mě všichni podporovali, jinak by určitě skončil na umělém mlíku. Ne že by to teda jako vadilo, ale všichni, rodina i jako doktorka viděli, že chci kojit, tak mně pomáhali a nakonec fajn. Nevím, jestli je tím, že jsem byla docela mladá, mně bylo 21, když jsem porodila prvního syna, jo, takže fakt jsem jako i ta nezkušenost jako prostě možná hrála svoji roli, a jak jsem tím prošla, tak jsem byla prostě připravena i u druhého, i teď jsem se připravovala. Tak uvidíme, když se bude dít a, b, c, d, tak...no a zatím dobrý no. Zatím největší problém takový to dřímání s těma ostatníma dětma.

Rozumím, no, koukám, teda slyším, že už asi si J. dělá nárok, co? (je slyšet poplakávání miminka)

No, mručí asi.

Tak já už vás nebudu dýl zdržovat, moc mi to pomohlo, já vám děkuju a ještě jednou vám gratuluji teda k miminku a ať je všechno v pořádku.

Děkuju.

Mějte se hezky, na shledanou.

Děkuji, taky

Transkripce 3 – Celestýna

(Pozn. z prvního info rozhovoru: 2. dítě, plánuje porod ve velké porodnici, s bondingem moc nepočítá.)

Můžu se zeptat, jak se máte a jak to všechno probíhalo?

No, tak porod přišel poměrně nečekaně, šla jsem na zátěžový test a po něm mi praskla voda, a pak už to šlo rychle

Tak to bylo takový trošku míň očekávaný, ale pak už to šlo. Když se narodil, tak v podstatě mi ho ukázali, pak ho odnesli, zvážít, změřit. Manžel to nestihnul. Než jsem mu dala vědět, tak se malý narodil. Když ho zabalili do vánočky, jenom ho vlastně utřeli, a pak nám ho přinesli, tak tam manžel přišel za mnou

A když jste vám ho poprvé ukázali, tak jste ho neměla u sebe, oni vám ho drželi a do náruče dali až pak?

Drželi mi ho vlastně oni, a pak mi ho přinesli za těch 5-10 minut, jenom ho změřili, zvážili a zabalili do osušky, aby se zahřál, aby mu nebyla zima. Pak jsem ho dala manželovi a šla se umejt.

A jaké to pro vás bylo, ty pocity, když jste poprvé držela v náručí to vaše miminko?

No tak byly úžasný. Byla jsem hodně unavená, hodně vyklepaná, z toho porodu, ani nevím, jestli fyzicky nebo psychicky jsem se vyklepala, ze začátku jsem se ho bála držet. Ještě mě doktorka zašívala, tak jsem se bála, aby mi nevypadl při tom, kdybych náhodou vyjekla nebo něco takového... No ale pak už to bylo fajn. Pak ho ještě odnesli ještě a já jsem šla do té sprchy...

A takový ten pocit, když jste ho poprvé měla, pamatujete si ještě, co dělalo to miminko, nebo jak to probíhalo?

Žmoural. Měl takový malý hezký očička. Tak jenom je lehce pootevřel, žmoural. První, co jsme dělali, tak jsme počítali prstíčky, to dělaj asi všichni, čuchali si k němu a hladili. A něco jsme mu vykládali, že na něj doma čeká bráška

Takže jste si ten kontakt užili nerušeně potom už?

Užili jsme si ho už nerušeně. Nechali nás ležet na tom boxu, protože se zrovna narodilo tolik dětí, bylo to v pondělí. Takže jak říkám, vlastně byl pryč jenom po tu dobu, co mě ubytovali, a pak už jsme byli spolu.

Hmm a jak to hodnotíte, ten váš první kontakt s miminkem?

No... já myslím, že... mohli mi ho dát rovnou na břicho, ale jak říkám, já jsem byla taková vyklepaná, nevím, jestli psychicky nebo zimou, jsem se vysloveně třásla...

Hmmm, to mohlo být i tou chemií při tom testu, to možná taky dělá svý...

Možná taky, ale byla jsem fakt úplně mimo a ještě do toho mě šila, tak jsem se bála ze začátku si ho chytnout, aby mi nevypad, jak jsem tam ležela, ale pak to bylo v pohodě...

Dobře

Nechali nám soukromí, že všichni odešli, tak to bylo už úžasný. Jsme tam byli jenom ve třech, to bylo dobrý...

Jo, tak skvělý, já vám moc děkuju, tohle mi moc pomohlo a přeju vám, ať je nadále všechno v pořádku a děkuju vám moc za pomoc

No, není zač.

Transkripce 4 – Darina

(Pozn. z prvního info rozhovoru: 2. dítě, Brno

Ze zkušeností s prvním porodem, kdy o bondingu nemohla být řeč, se teď chystáme miminko lékařům pokud možno ani nepůjčit a když to půjde, odjet po porodu domu. S prvním dítětem jsem měla kontakt asi tak pul minuty, pak malou odnesli a já jsem pak dvě hodiny otravovala personál porodnice, že chci svoje dítě... takže tomuto bych se teď ráda vyhla. doufám, že Vaše práce pomůže posunout české porodnictví k lepšímu.)

Máte chvíličku?

Jo, tak teď budu kojít, tak jo

No, tak výborně, to jsem ráda. A jak se máte?

Máme se dobře, utekli jsme z porodnice hned druhý den na revers, tak se máme dobře.

Jo, tak teda to je výborný, já teda jenom bych vám připomněla, co bych potřebovala, jenom, abyste mi povyprávěla, jaký to bylo, s tím miminkem po porodu, když jste viděla Matýska a jenom teda ještě, že ten hovor bude nahrávaný, kdyby něco, samozřejmě, stačí říct, můžem to kdykoli ukončit a všechno bude anonymní. Můžete mi tedy povyprávět, jaký to bylo, když jste ho poprvé dostala do náruče?

Krásný to bylo, když jsem ho dostala do náruče, supr. Do náruče nám ho dali, teda, to bylo super, ale pak nám ho hodně brzo zase vzali, tak jsme se museli hodně hádat, no.

A jak dlouho vám ho asi tak tak nechali?

Nechali nám ho tam, no, takových 10 minut, co jsme si vyhádali? Tak tam teda 10 minut byl a potom měla paní doktorka pořád nějaký problémy, že jako špatně dýchá, já jsem měla s sebou svoji porodní asistentku, tak tý se zdál v pohodě, paní doktorce se v pohodě nezdál a pak tam měli ještě prostě komplikace s porozením placenty, takže to jsme taky neuhádali, takže jsem musela pod narkozu, tak nám Matýska vzali, ale šel s ním tatínek, jako k inkubátoru.

No a jak, po porodu jste ho dostala hned?

Hned, no, to jsme si vyloženě vyžádali, že hned po porodu mi ho dali, tak chvíli tam teda trpěli s náma, že těch 10 minut jsem ho měla u sebe...

No a co dělal, nebo jaký to bylo, co jste dělali, vybavujete si to, ty pocity?

Jo, tak jako pocity úžasný, držela jsem ho a snažili jsme se ho utřít, zahřát, koukal na mě chvíličku, pak se mu zavíraly oči, no bylo to supr, ale bylo to spíš takový... já jsem neměla moc prostor, věnovat se tomu miminku, protože jsem musela prostě řešit spoustu věcí kolem. Museli jsme se hádat s personálem, že ho chci mít u sebe, že prostě ne, ještě vám ho nepůjčíme, ještě nám ho nechte, nepotřebujeme ho zvážít, jo, tak spíš jako víc vnímám tyhle pocity. Jak jsem jim ho nechtěla dát.

Hm, rozumím. No a co teda potom, když jste ho zase odložila, nebo jste ho odevzdala, jaký to pro vás bylo ho dát zase z náruče pryč?

No tak rozhodně to nebylo příjemný, ale zase říkám, musela jsem ho dát pryč už jenom kvůli tomu, že jsme tam zase museli řešit další prostě postup. Nechali mi patnáct minut na placentu, pak do mě prostě začali prát léky, ačkoli jsme se s nima hádali, že prostě nechcem, at nám dají víc času, tak se

nám to nepodařilo vyhádat, takže jsem pak šla pod narkózu a Matýska si odnesla pediatrička a šel s ním táta teda. Pro mě bylo nejhorší to, že jsem se tam s nima musela pořad o něco odhadovat

Rozumím, že jste na to vaše miminko neměla klid

No, rozhodně jsem neměla klid a rozhodně prostě jsem se mu nemohla prioritně věnovat a pořad nás hustili, jak prostě tohle je špatně, támhleto je špatně a placenta musí hodně rychle ven. Tak jsme se jim snažili říct, jakože na to je přece čas a že támhle jsme se dočetli tohle. Měla jsem s sebou svoji porodní asistentku, která se to prostě snažila s tou doktorkou nějak domluvit, ale prostě ne, oni si stáli za svým, takže jsem šla po nějakých 15-20 minutách pod narkózu, no

A tatínkovi jste ho dávala s jakými pocity?

A tak tatínkovi jakoby celkem v klidu, protože vím, že se o něj postará. Tak samozřejmě že jsem chtěla být s ním v tu chvíli, ale říkám, to bylo takový že už jsem byla strašně zklamaná z toho, že musím pod tu narkózu, pak jsem chtěla po narkoze spát a bála jsem se, že nevím, jak to bude, protože už jsem několikrát v narkoze byla a ty tři čtyři hodiny prospala a spíš jsem si říkala, že budu takhle unavená a nebudu s ním moct být, z tohohle bylo takový jako celkově zklamání, že jsme jim odevzdali porodní plán, že chceme to, to a to, tak to bylo všechno jinak, no

Tak to mě mrzí. Ale počítám, že druhý den jste šli už potom domů?

Jo, šli jsme domů. Po tý narkoze nakonec jako jsem byla v pohodě, takže jsme si zase museli vyhádat, aby malej byl se mnou na pokoji a tak mi ho teda dali na pokoj, protože mi ho nechtěli dát na pokoj, kvůli tomu, že jsem byla v narkoze a že musím na jipku, atd, takže jsme si tohle to vyhádati a druhý den jsme šli domů

No, tak apon tak, no a doma už všechno dobrý?

Jo, ono už na tom pokoji jsem byla na tý jipce sama, takže mi ho tam další, takže jsem ho měla u sebe, takže to bylo dobrý.

Tak to je výborný, že jste si to aspoň takhle zvládli dohodnout...

Dohodnout, no...

No to musel být boj...

No, to byl velký boj, no...

Tak to vás obdivuju, že jste s e s nima takhle dokázali dohodnout, že teda dítě je vaše, to teda klobouk dolů, to zas málokdo dokáže.

No, později jsme si říkali, co jsme všechno ještě mohli, co nám vlastně v tu chvíli vůbec nedocházelo, ale to už je....

To je daný tím okamžikem. Moc mi to pomohlo, tenhle váš popis a doufám, že pak už bylo všechno v pořádku

Jo, to ještě potom partner říkal, že se tam bavil s paní pediatričkou, když byl u malýho u toho inkubátoru, tak paní doktorka prý prohlásila, že těm dětem je úplně jedno, jestli jsou u rodičů nebo v inkubátoru, jo a že my jsme ti rodiče, který si někde něco přečetli, strašně tomu věří a tak Takže to nás taky zarazilo, že je pediatr takovej

A co manžel na to?

Ten z toho byl taky docela v šoku, všude vykládá, že z toho byl v šoku, jak se chovají k pacientům. A že jsme prostě měli požadavky, který vůbec nebyly dodrženy a tak.

Rozumím, to úplně chápu...tak vám děkuju, fakt mi to pomohlo a at se vám daří a pokud ještě nějaký příště bude, at je to ještě úplně lepší.

Ještě aby se ty porodnice zlepšily

Jasně, taky v to doufám. Mějte se hezky

Transkripce 5 – Eva

(Pozn. 1. dítě, střední Čechy. Bojí se, že kdyby to neprobíhalo dle jejích představ, bude příliš bolestné o tom mluvit.)

Já bych od vás potřebovala vědět, jak probíhal první kontakt s vaším miminkem, jaké na něj máte vzpomínky, když jste ho poprvé dostala do náruče.

Jo. Právě že porod byl docela komplikovanej, tak jsem se dost bála, ale ve finále jako by všechno to šlo, jakože byl to normálně klasické porod, ne císařem, a hnedka po porodu, ještě s nepřestříženou šnůrou mi ho dali na břicho. Jenom vlastně maličko otřenej, jinak vlastně ještě pořád jako byl od krve, ale vlivem asi i těch všech medikací během toho porodu, což původně jsem jakoby nechtěla, ale nakonec to tak dopadlo, tak myslím, že z toho byl trošku taky sám vyřízenej, neproběhl hnedka jako by ten kontakt, že by se přísál, to ne hned, spíš jakoby ležel na mně a křičel....

Ale to ani ta miminka, který nejsou pod lékama, ty se taky hned nepřisávají

Hmm, já jsem jakoby to, ale jako jo, určitě jsem za to byla hrozně ráda, pak jako chvíli jenom nám ho takhle nechali, pak přítel přestříhl šnůru, pak si ho teda vzali k sobě, což taky jsem jakoby původně jsem nechtěla, ale že on měl ještě nějak problémy jako při tom porodu s dýcháním, takže chtěli ho pořádně zkontrolovat, takže chvíli jako jsme ho viděli, přítel tam byl, bylo to na tom pokoji, ale já jsem původně chtěla, aby byl celou dobu na mně, aspoň ty dvě hodiny, tak to mi nedovolili...

A jak vám teda bylo, když vám ho zase z toho břicha vzali, jak jste to prožívala?

No tak, jako byla bych mnohem radši, kdyby ho tam nechali, ale zas jsem samozřejmě byla šťastná, že je všechno v pořádku, že nakonec to takhle jako dopadlo, jako bez císaře, takže jako neřešila jsem nějak jako, dramaticky, ale ptala jsem se potom, jestli bysme jako ještě mohli zkusit přísátí, tak pak mi ho zase nevzbudili, tak pak jsme ještě zkusili přímo, že mi ho jako dali k prsu a jako asi opravdu byl takovej z toho ještě vykulenej a takhle, takže jakoby nezačal hnedka sát a pak vlastně kvůli tomu, jak měl problémy s dechem, tak ho dali vedle nás do takovýho toho boxíku s monitorem dechu a nechtěli, abychom ho ty dvě hodiny měli takhle u sebe. Jako byl vedle nás, ale nemohla jsem ho mít na sobě. Tak to mi přišlo taky jako líto a zbytečný, ale taky jsem to brala, že hlavně, že je v pořádku...

Že to dobře dopadlo a můžu se ještě zeptat, jestli jste nějak vnímala, jestli si vybavíte takový ten první kontakt, jak jste říkala, ještě nahatýho, se šnůrou a potom, když vám ho teda dali k tomu prsu už zabalenýho, oblečenýho, jestli tam třeba byl nějaký rozdíl v tom, jak jste vnímala to vaše miminko?

Nevím, jako tam ten první kontakt ten byl takovej asi intenzivnější, jak to bylo takový jednak jako úplně první a že byl opravdu jako nahatej a čistě prostě jenom on a na mém břiše, tak to mi přišlo asi jako lepší, než potom, když už mi ho dali zabalenýho v plínce včetně hlavičky a takhle. Jako ideální by mi přišlo, kdyby mi ho nechali na tom břiše tak, jak byl, celou dobu, ty dvě hodiny, jenom prostě my abysme ho měli zabalenýho v ručníku, na mně, tak to by bylo ideální, no ale...

Rozumím, bohužel to nedopadlo, ale hlavně, že je v pořádku

Jako jo, nemám z toho špatnej pocit...

Tak to je hlavní, to je dobře. A ještě se zeptám, potom na oddělení šestinedělí, dělo se tam něco výjimečného nebo všechno bylo v pořádku?

Jako ze začátku to všechno bylo bezva, protože my jsme hnedka druhý den dostali nadstandard, kde právě přítel byl se mnou a tak nějak jsme si tam prostě sami byli, že občas přišla sestřička zkontrolovat

a takhle, ale hlavně jsme tam byli všichni tři společně, tak to bylo super, akorát že potom dostal žloutenku a odvezli ho pod takový lampy na zahřívání a tam musí bejt po celou dobu.

Oni nemají takové ty postýlky, co se dávají matkám k posteli, oni to mají někde extra?

Mají to u sebe, no, na tom jejich oddělení šestinedělí, tam jsou všechny miminka společně a nosí ho jenom na kojení. No tak to byl dost šok, jako ještě potom, co jsme už všichni byli jako společně tam a bylo tu supr, tak tohleto byl šok, ale dva dny tam prostě musel bejt, pod těma lampama a nosili mi ho opravdu jenom na kojení a to bylo hrozný. To jsem nesla strašně špatně, no ale, tak...

Naprosto rozumím

No...

A ještě něco vás třeba napadne, co byste mi chtěla k tomu sdělit, k tomu poporodnímu období?

Hmm

I ohledně vztahu s miminkem, kontaktu, třeba?

No, nevím, jako, představuju si tedka, co by mohlo bejt jinak, ale v podstatě jako nemám z toho špatnej pocit. Hlavně si myslím, že aspoň ten bonding jakž takže, že mi ho dali hnedka takhle a nebyl, nebyl... akorát teda pod těma lampama, to mi přišlo opravdu jako špatný, ale on zase strašně dobře reagoval na teplo, takže myslím, že mu tam jako až tak špatně nebylo a je pravda, že ty sestřičky je pravda, že mi ho nosili jako, nebo aspoň tak to vypadalo, že mi ho nosí hnedka, jak se probudí a ne až po třech hodinách, tak jak se hodí jim. Tak že ho nosili opravdu docela často, tak to snad nebylo tak zlý pro něj. Tak ted'ka si zvykáme na režim doma.

Skvělý, já vám moc děkuju, strašně mi to pomohlo

Transkripce 6 – Františka

(Pozn. 2. dítě, Kadaň)

Zajímalo by mě, jak vlastně vzpomínáte na váš první kontakt s miminkem, když jste poprvé měla miminko v náruči, jaké to pro vás bylo?

Takhle, já bych ještě přednesla, že ten porod byl jaksi nestandardní. Hned potom, co se narodil, ho odnesli pryč, protože on se narodil venku na mrazu, takže běželi rychle do inkubátoru, aby se zahřálo, takže já jsem ho dostala poprvé až po hodině, jo, tak jsem si ho musela v podstatě vydupat. Ale jakmile mi ho přinesli, nebylo to kůže na kůži teda, bohužel, bylo oblečený, zabalený

Takže ten první kontakt jste měla ještě venku s ním, nebo jak?

Hned jak se narodil, tak ho chytla asistentka do ruky, jenom přestříhla šňůru a běželi s ním dovnitř, jo, my jsme rodili venku, takže to bylo takový nepříjemný

To už jste tam měli personál teda, jo?

No, my jsme to prostě nestihli do porodnice, my jsme jeli autem a volali jsme do porodnice, že to už se nestihne, takže hned, jak jsme přijeli, už na nás čekali dole, jako že před vchodem, už byli připravený na to, že dost rychle budu tlačit.

Aha, rozumím, takže takový polní tábor tam hned zřídili

No, přesně tak, takže mi ho logicky, ani ho do ruky nedávali, a ani bych to prostě nechtěla v téhle situaci, takže takhle a potom, co mně ho dali, tak jsem se spíš bála toho, aby se dobře přicucnul, protože teda po té hodině, ale to proběhlo úplně bez problémů, byl tam nějaký oční kontakt, bylo to strašně fajn teda, vlastně mi je jenom líto, že teda to proběhlo až takhle ke konci

A když vám ho přinesli, tak jste si ho třeba rozbalila, byli jste spolu kůži na kůži, nebo už byl v zavinovačce?

Už byl celej oblečený, včetně čepičky, plínky, takže to už jsme nerozbalovali. To až po nějaký době jsme si udělali takovou chvilku na pokoji, že jsem si ho vyloženě rozbalila, sama jsem si ho svlíkla a jen tak jsme si to užívali, i když nevím, jestli se tohle teda dá ještě považovat za ten bonding.

To zcela určitě ano. A teda byl v tom nějaký rozdíl, jak jste ho měla takhle v peřince, a potom, jak jste říkala, že jste si udělali hezkou chvilku spolu, bylo to potom nějaký jiný, ty dva kontakty? Dokázala byste je třeba porovnat?

Hm, já myslím, že to jiný bylo, ale spíš asi jenom v tom směru, že jsem nad tím dokázala uvažovat jako rozumově. Že jsme věděla, že to není úplně ono, když je oblečený, že by to bylo lepší, kdyby byl svlečený, takže takhle jsem spíš nad tím uvažovala. Ale vyloženě pocitově, tam bych..., nevím, asi nijak jiný, žádný rozdíl

Tak jo, supr a potom, jak jste se cítila po tom porodu, když vám miminko odnesli na to zahřátí a vy jste byla bez něj. Jak byste to popsala, ty vaše pocity?

No, já jsem byla v podstatě v klidu, protože jsem věděla, že o něj bude postaráno, že o něj muselo být postaráno, hlavně, a byla jsem i radši, než kdyby zůstal u mě a spíš tam šlo o to, že to byla celá taková

stresová situace, že i mě rychle vezli, že jsme se museli rychle přemístit, já nahatá na mrazu, takže to bylo takový blbý, takže spíš ty myšlenky byly....

Jasně, bylo to víc dobrodružný celý

Ani ne tak, jak by to mělo bejt

Hmm, ale i tak mi to hrozně pomohlo a potom na tom šestinedělí, jak to probíhalo? Tam už bylo všechno v pořádku, nebo stalo se tam něco výjimečného?

V jakém směru?

Cokoli vás napadne, co vy považujete za to, co by třeba stálo za zmínku, cokoli

Mě velmi mile překvapilo v porodnici, i přesto, že jsem měla porodní plán, který teda nemohl být naplněný, tak tam byly nějaký body, který se týkaly právě toho ošetřování miminka po porodu, a nedělali s tím vůbec žádný drama, vycházeli mi hodně vstříc, at už šlo o kanavit v kapičkách, jo, nekoupat miminko, takovýhle věci. Nechat pupíček at odpadne, neřezat ho, tohle všechno se dělo tak, že se mě jenom zeptali, já jsem řekla, jak to chci a dál to neřešili. Což teda u prvního porodu nebylo, tak nevím, co se stalo s personálem, jestli třeba najeli na nějaký novější systém, takže tohle mě velmi mile překvapilo, no

Aha a kde vy jste rodila?

V Kadani

Vy jste chtěla do toho jejich centra přirozeného porodu, co tam mají?

Přesně tak, tam jsem i poprvé rodila, nebo rodila, strávila jsem tam celou první dobu porodní a na tu druhou jsem šla na sál, ale tentokrát jsem chtěla znova na ten CAP... tak jsem to měla vlastně úplně přirozeně

To teda jo, tentokrát. Já vám moc děkuju, strašně mi to pomohlo, tohle a ještě jednou gratuluju a at jde všechno podle vašich představ

Transkripce 7 – Gabriela

(Pozn. 2. dítě, ústecký kraj. Absolvovala jsem krátký kurz o bondingu a zároveň jsem něco načetla. Nedávno jsem se byla přihlásit v porodnici a obávám se, že realita bude vypadat trochu jinak, než jak bychom s partnerem rádi. Ale dušují se, že bonding podporují. Každopádně ráda podpořím cokoliv, co může bonding zpropagovat.)

Mohla byste mi povyprávět, jaký to bylo, když jste to miminko měla poprvé v náručí, jaký ten první kontakt pro vás byl?

Jo. Úplně skvělejš (Smích)

Tak to jsem ráda!

Stručně řečeno. Bylo to tak, že my jsme si vlastně sepsali s porodnicí porodní plán a tam jsme právě měli, že teda chceme, aby prostě ihned po porodu, pokud to bude možný, když budem oba v pořádku a nebudou nějaký komplikace, tak aby mi ho dali právě na břicho. Trošičku nastala komplikace s tím, že v porodním plánu já jsem dávala, že pokud je potřeba, takže si přinesem vlastní ručníky, nebo nějakou deku nebo něco, aby prostě neprochladnul, sestřička, která přijímala porodní plán, říkala, že to není potřeba, že na porodním sále je a že by to bylo teda zbytečný, takže jsme nic s sebou neměli, no a vlastně tam nám řekli, v době mezi mýma kontrakcema, tak mi řekli, jestli teda máme nějaký ty deky, že ho nemaj čím přikrejt. Takže to bylo jako jediná komplikace, nakonec jsme to teda s přítelem vymysleli tak, že teda doběhl do tašky pro můj ručník, takže jsme ho aspoň jakoby zabalili do ručníku, ale jakoby to byla taková vlastně jediná komplikace. Takže vlastně po tom, co teda se narodil, tak mu teda přestříhli pupeční šňůru a dali mi ho ještě úplně špinavýho, mokřýho, na břicho a bylo to naprosto úžasný, jako skvělejš pocit, no. Jednak jako že člověk má radost, že už je venku, že je zdravěj, že ta bolest už skončila a prostě drží ho. On se okamžitě zklidnil, byl úplně v pohodě a byli jsme takhle asi půl hodiny, kdy byl prostě zabalenej u mě a jenom přikrytejš teda tím ručníkem a vlastně po tý půl hodině si ho teda jakoby vzali, že ho musej zvažít a takový tyhle věci, tak to šel přítel s ním a musím říct, že potom mi ho vrátili oblečenýho a zabalenejš v nějaký zavinovačce, a byl to najednou hrozně divnej pocit. Jak kdyby mi dali jakýkoliv jiný mimino, prostě úplně jako cizí, to ne, protože jsem ho měla předtím, věděla jsem, že to je moje mimino, ale. Hrozně divný to bylo...

Jako to kouzlo už jako bylo pryč

No, no, no. Přesně. Byť jsem ho dostala hned jak jsem ho viděla, jak jsem ho porodila a hned mi ho dali, tak úplně začly pracovat všechny ty hormony, úplně jsem cejštila, jak je to jako skvělý a tak a najednou mi ho prostě dali jakoby...nevím. Hrozně jakoby jsem měla pocit takový izolace od něj prostě.

A jak vám teda bylo, když jste ho odevzdala na to vyšetření?

Jakoby nebylo to příjemný, nicméně jsem věděla, že s tím nic neudělám, tak jsem to nějak jakoby neřešila, protože jsem věděla, že prostě, jak jsem se snažila domluvit předtím, že přes to vlak nejede. Oni si prostě asi potřebujou vykázat svoji činnost, že ho musej zvažít, což si myslí třeba já, že je úplně zbytečný, ale nevím, no. Takže věděla jsem, že s tím stejně nic neudělám, že to prostě.... Že mi ho dřív nebo pozdějš vezmou a je fakt, že na jednu stranu jsem měla jakoby strach, aby mi neprochladnul, protože jsem cejštila, že ten ručník je málo, že bysme měli bejt jako spolu víc nějak zachumlaný. Takže prostě to prostě jsem věděla, že jinak nepůjde. Jako nebylo to příjemný, ale spíš jako nepříjemnější bylo, ten pocit tý izolace, když mi ho potom vrátili, no. Tak bavila jsem se tady třeba se slečnama, který tam taky rodily a vlastně tem ho dali rovnou zabalenejš a říkaly mi pořád, nečekej, že budeš mít

nějakou jako euforii, že jsi porodila dítě, tak to vůbec není, to ti přijde až postupně a tak. A pak jsme se o tom bavily a právě si myslíme, že to bylo jakoby z toho důvodu, že oni ho dostali jakože už rovnou zabalený, to dítě.

Jo, jako, jo, spousta maminek popisuje ty samý pocity. Je důležitý, abychom byli v kontaktu kůží na kůži, aby to všechno mohlo fungovat

No. Je to fakt, pak to bylo, jako kdyby mi kamarádka dala pochovat mimino, když byl v tý zavinovačce. Takže jsem vděčná teda aspoň za to, že jsme měli těch 20 nebo 30 minut, nevím ani jak dlouho to bylo, že jsme měli takhle jako možnost...

Tak to je skvělý, že aspoň tak.

Aspoň tak, no přesně.

A potom, když vám ho vrátili teda jako zabalenýho a oblečenýho, tak potom bylo co? Ještě jste se odlučovali nějak od sebe, nebo jak to potom bylo?

Pak jsme byli vlastně dvě hodiny ještě na tom sále, kdy vlastně oni tam jenom vyřídili nějaký nutný věci, pak nás tam nechali teda o samotě s přítelem a jenom prostě jsme byli jenom spolu dvě hodinky a po těch dvou hodinách vlastně jsem se přesouvala na pokoj a to bylo tak, že oni si ho vzali, vzali ho na novorozenecký a já jsem se šla vysprchovat a přesunout na ten pokoj. A když mě dovezli na ten pokoj, tak tam mi sestřička začla vykládat, jak mám ovládat postel a kde je jaký světlo a takovýhle, což mě jakoby v ten moment vůbec nezajímalo. Jednak byly dvě v noci a jednak prostě jsem, jako mě zajímalo, kde mám dítě, hlavně a potom jsem jí řekla, že chci dítě okamžitě k sobě a zopakovala jsem jí to asi 10x, tak ona potom řekla dobře, tak já jdu říct novorozeneckým sestřičkám, že chcete dítě k sobě. A vprivezli mi ho teda v noci a měla jsem ho celou dobu u sebe. Ale věřím, že kdybych si jako neřekla 10x, takže ho prostě nechají na tom novorozeneckým oddělení, ať se jakoby já prospím v klidu a že mi ho přivezou třeba až ráno, ale tím, že jsem dost důrazně říkala, že ho chci k sobě a byla jsem...já jsem měla docela rychle porod, trval asi tři hodiny se vším všudy, takže jsem byla docela fit a naopak jsem byla jako nabuzená hormonama, takže no, to mi naštěstí dali, no.

Tak jasně, ještě, že jste si to takhle dokázala s nima vykomunikovat, to je úplně úžasný teda.

No, ale bohužel, přítel tam nebyl, protože byly zakázaný návštěvy kvůli chřipkám, takže kdybych já nebyla fit, tak jako mám smůlu, no

Takže cejtíte, že byste si to neuhájila?

No, jako kdyby mi bylo blbě, kdybych rodila 10 12 hodin, tak asi nebudu tak důrazná, no. Jako musím říct, že třeba ten porodní plán, co jsem si sepsala, oni ho jakoby respektovali, četlo ho spousta lidí, bylo vidět, že jakoby ho četla, ale myslím si, že v některých věcech mi spíš uškodil.

Jako v jakých věcech myslíte?

No jakože třeba, konkrétně jeden lékař a asi dvě sestřičky to vnímali jako že velmi negativně, že já jim hei jakoby říkat, co chci, jo, že jsem z nich cejtila, prostě, že sebemenší možnost, kdy si mohli rejpnout, na způsob kůže na kůži, tak toho využili...

Jo, rozumím

A vzhledem k tomu, že jiným ženským to nedělali, tak předpokládám, že to dělají na základě toho, že jsem to měla v tom porodním plánu. Takže paradoxně ačkoli to jakoby respektovali, tak prostě nebyli rádi, že já mám nějaký názor a nějakou představu jakoby co chci se svým dítětem

Tak to mě mrzí, tak bohužel

Ale říkám, že to byl jeden doktor a dvě, tři sestřičky z dvaceti lidí, takže jakoby v rámci toho docela malý procento, ale je to takový sporný, no. Všechny ty porodnice se dušují, jak jako porodní plány, porodní plány a asi ne všichni jsou s tím jakoby srozuměný, smířený, jakože někdo má svůj názor, ačkoli jako to není lékař nebo sestra

No, chápu, co chcete říct. A potom na šestinedělí už bylo všechno v pořádku?

Jo, jo, jo. Ještě jenom teda bohužel jsme měli žloutenku, takže mi ho pátej den vzali na svícení. Takže to jsme byli odloučený od sebe nějakých 24 hodin.

A v té porodnici nemají takový ty postýlky, co se dávají matkám k posteli, to ho odnesli někam pryč?

Ne. Prostě oni mají jednu místnost, kde mají prostě na novorozeneckém oddělení a třeba v každé postýlce byly dvě děti v jeden moment a vždycky jsem tam chodila akorát po třech hodinách ho nakojit.

Jo a to teda jste prožívala jak? Bylo vám to už teda jako jedno, že ho nemáte u sebe, nebo jak jste se cítila?

Jako nebylo mi to jedno, nesla jsem to strašně, ale jakoby zase věděla, jsem, že mi žlutne před očima, že je takovej apatickej, že na tom není dobře, v ten moment už jsem si říkala, tak ok, hlavně ať je jakože v pořádku, že to prostě nějak potom doženeme spolu. Takže, probřečela jsem to, když mi řekli, že půjde na to svícení a byla jsem hodně nervozní celou tu dobu, fakt mi to bylo nepříjemný. Pak když na chodbě křičelo nějaký dítě, tak jsem poslouchala, jestli to není on, několikrát jsem tam běžela, že pláče a tak, tak ze mě museli bejt asi na mrtvici, ale většina z nich byla dost tolerantní, z těch sestřiček

Takže jste to pak domazlili?

Tak jsme se to snažili domazlit, ale co teda musím říct, ohledně toho kontaktu kůže na kůži. Tak jsme měli hned jakoby po porodu, ale představovala jsem si, že budeme mít víc i potom, až budem prostě spolu na pokoji, že si ho budu brát jako kůži na kůži. A to teda byla realita těžce jiná, já vlastně nějak ten první den jsem se o to nějak pokoušela, ale tím, že jsem tam byla sama, přítel tam za mnou nemoh, kvůli tem chřipkám, tak pro mě bylo hrozně obtížný svlíknout to mimino, svlíknout sebe a nějak ho na sobě prostě udržet v nějaký pohodlný poloze. Tak tím, že jsem tam neměla nikoho, kdo by nám pomoh, kdo by ho přidržel, nebo něco, tak jsme po chvílce byli oba dva tak jako splavený, že nám to pak už začlo bejt nepříjemný, teda mně a pak už jsem viděla i na na něm, že už začal bejt jako neklidnej a tak

Takže nějaká asistence by se hodila

No, no. Musím říct, že teda bez té asistence jsem to 2x zkusila, jednou to bylo fajn, jednou jsme z toho byli úplně uříčený a pak jsem to teda tady s přítelem až když jsem byla jako doma, tak jsme to párkrát dali, ale taky ne, jak jsem is představovala. Nevím, nějak prostě budto spí, nebo je vzhůru je pro mě jakoby najednou těžký ho jakoby svlíknout a nějak tady s ním manipulovat jenom v plínce nebo tak, jo. To jsem tak jako liší ta realita od té představy, že spolu budem pořád v posteli nahatý a budem si užívat, Tak to se nějak jako nezvládlo.

Je fakt, že kdyby tam třeba byly sestřičky byly ochotnější, jako vstřícnější k tomu kůži na kůži, což třeba ta litoměřická porodnice to má přímo napsaný na stránkách, jo, že to podporuje, tak žádnou podporu v Litoměřicích, kromě toho, jako že tak dobře, my vám ho teda dáme na břicho po porodu, tak jako žádná podpora tam nebyla. Že by jako přišla sestřička, tak pojd'te, vezměte si ho chvílku, kdyby něco, tak to vůbec jako, no a nevím, v čem to podporují teď.

No, mají ještě dlouhou cestu před sebou., no oni si to tam prostě napíšou, ale jako ty sestřičky asi potom ta realita je prostě jiná

Transkripce 8 – Hana

(Pozn. 2. dítě, Brno)

Jak vzpomínáte na první chvíle se svým miminkem?

No já vzpomínám teďka na ten druhý porod úplně výborně, protože všechno to tak nějak vyšlo, povedlo, tak jak jsem si přála a představovala a ona hned jak se narodila, musím říct, teda že jsem měla rychle a hladké porod a hned jak se narodila, tak mi ji dali ještě s pupeční šňůrou na břicho, tak jak jsem si přála a nechali jsme dotepat pupečník, až dotepala pupeční šňůra, tak manžel ji přestříhнул a potom, přesně úplně nevím, byla asi na dvě minuty pryč z toho mého břicha, na sousedním stolečku, kam jsem teda jakoby souhlasila s tím, že si ji sestřička vezme, zvážíla ji, a prostě jí zkontrolovali nějaký ty funkce a hnedka mi ji zase vrátili zpátky na to břicho a potom jsem ji tam měla na tom břiše celý ty následující dvě hodiny, co jsme byly na porodním sále, jakoby holou kůží na mojí, v mojí holý náruči, nechali jsme ji samotnou doplazit k prsu a přisát se, což se jí asi po tři čtvrtě hodině povedlo a tak nevím, no, tak ona se krásně přisála, asi deset minut nebo tak nějak mohla sát a potom vypadalo, že se vydá ještě k druhému prsu a na půli cesty usnula a teda byli jsme pak překvapení, že byla vzhůru asi hodinu a tři čtvrtě po tom porodu, když teprve poprvé usnula.

(zabřečí dítě) *beruška*

Dneska má nějakou špatnou náladu. Bylo to úplně úžasný a musím teda říct, že jsem měla u porodu jako doprovod soukromou porodní asistentku, která mi teda se vším pomáhala, včetně potom toho plazení a tak podobně...

Jo tak to je paráda, skvělý, že vám to takhle všechno hezky vyšlo. A můžu se jenom zeptat, vy jste říkala, že vám ji vzali na to ošetření, jak jsme se cítila, když jste teda miminko předávala z vašeho břicha na to umytí?

No jako s ní tam šel na to koukat manžel a fakt to bylo asi na dva metry ode mě a na tak krátkou vzdálenost, že musím říct, že mi to bylo celkem fuk, ale musím říct, že v každém případě se zeptali, ne že by mi ji někdo rval z náruče bez dotazu nebo tak, takže jsem to odsouhlasila, s tím, že mi ji vrátili hned zpátky a už nás nikdo neotravoval celý ty dvě hodiny, takže jsem to shledala za lepší udělat to takto, než aby se mě každých čtvrt hodiny chodil někdo ptát, jestli už teda jí můžou zvážit. R

Rozumím. A po těch dvou hodinách už u vás zůstala?

Jasně, po těch dvou hodinách, jak jsem se já šla osprchovat, tak ji manžel doprovodil na novorozenecký oddělení udělat teprve takový ty poporodní vyšetření, který oni jsou zvyklí dělat a když já jsem se osprchovala a přestěhovala na pokoj, tak mi ji zase přivezli zpátky. A ona se narodila v devět ráno, malá, takže tohle bylo někdy kolem té jedenácté, dvanácté, já nevím přesně a tam jsem si ji hnedka rozbalila z toho povijanu, kde ji zabalili a zase jsem ji měla až do večera jenom v plence na nahém hrudníku položenou v posteli a spala u mě vlastně celou dobu. A i v noci vlastně byla se mnou, já jsem ji na to novorozeneckým oddělení neměla prakticky vůbec, kromě toho ošetření po tom porodu, kdy tam s ní byl manžel a pak na všechny vyšetření jsem chodila s ní, takže nebyla beze mě, jakoby sama nebyla vůbec

Tak to je úžasný. A pro vás to bylo teda jaký, ten zážitek, když to miminko jste měla takhle nahatý na sobě, jak se teda doplazilo k té bradavce, jak jste to prožívala?

No, tak pro mě to bylo úžasný, samozřejmě. Musím říct, že teda i teď celkem pozoruju, že to kojení je úžasně snadný, já jsem teda neměla žádný problémy ani s tou první, ale opravdu se přisává výrazně líp, ještě jakoby hned od začátku, že jsme jí to ani nemuseli nějak učit, ona prostě se k tý bradavce doplazila, a pak se přisála a od té doby se prostě krásně přisává a vůbec jí to nikdo nemusel ukazovat, učit, prostě žádný strachy s tím, jde jí to úplně nádherně.

Tak to je skvělý, to strašně ráda slyším, takový povídání

Transkripce 9 – Ivana

(Pozn. 2. dítě, Praha. při prvním porodu v porodnici mi byl bonding bohužel zcela bezduvodně porodnickým personálem odepřen a vnímala jsem to dlouho jako naprosto zásadní zivotní ujmu, vedlo to u mě až k rozvinutí posttraumatické stresové poruchy. Moje důvěra v český porodnický systém byla otřesena do té míry, že plánuji rodit doma.)

Chcete jako by ten druhý porod, nebo ten první?

Ted' ten čerstvej, co ted' máte v paměti.

Dobře. Tak jo.

Co vás prostě napadne ohledně kontaktu s miminkem

Tak. Jo, mám teda vyprávět, jo?

Ano, prostě vyprávějte, kdyby něco, já se zeptám, ale prostě jaký pro vás byl ten první kontakt s miminkem

Jo, jakoby čistě ten první kontakt.

Ano, co vás napadne, cokoli máte pocit, že je důležitý, tak samozřejmě taky

No, ne tak určitě jako oproti zážitku z prvního porodu, to mělo velký význam, jak jsem prožívala teď ten druhý porod, ale jestli teda vám jde čistě jenom o nějaký emoce při tom, nebo i technicky, jak to třeba k tomu došlo....?

Já se zkusím zeptat: měla jste to miminko hned u sebe, nebo jak to bylo?

Měla jsem ho hned. Já jsem měla takovej zvláštní průběh toho porodu, že vlastně jsem jakoby až do téměř první půlhodiny před samotným porodem jakoby neměla skoro žádný bolesti, ale už jsem byla jakoby v porodnici. Já jsem tam jela ráno, to bylo přesně před týdnem, já jsem jela ráno s takovým jako pocitem, že už teda jako už to bude a tam mně teda naměřili nějaký ty monitory teda a že to teda na nic nevypadá, ale pak mě vyšetřila lékařka, že už jsem na 6 centimetrů jako otevřená, takže se šlo na ten porodní sál a tam jsem v podstatě úplně v klídku pokračovala. Ale pak samozřejmě už to začlo bejt citelnější, ale pak to už v tom závěru já jsem jakoby úplně se nechala, prostě poddala tomu procesu a vlastně nikdo mě nerušil do nějakých poloh nebo já nevím čeho a ještě mě nechali, jako ta porodní asistentka, co tam byla, takže já jsem jako normálně klečela prostě na tom porodním lůžku a jenom se držela za ty madla a v podstatě moje tělo samo porodilo bez nějakýho direktivního jako řízení prostě, kdy mám tlačit a já nevím co...

Tak to je naprosto úžasný

No, oni hlavně se mě snažili nějak jako korigovat, ale já jsem prostě už nemohla vůbec na to nějak reagovat a takže jsem jakoby teda porodila a slyšela jsem jak miminko zaplakalo, jak jsem byla zády, tak jsem ho hned neviděla, ale ta asistentka hned mi ho podala, vlastně já jsem se otočila a ona mi ho podávala od té plodové vody a nebylo vůbec nějak špinavý nebo prostě kluzký, čistý miminko, tak mi ho prostě podala jakoby na břicho, protože neměl dlouhou pupeční šňůru, abych ho mohla mít úplně

jakoby na prsou. Já jsem teda chtěla, aby mi ho podali prostě na prsa, ale takže jsem ho měla na tom břiše a držela jsem ho a jenom jsem se usmívala a byla jsem úplně nadšená prostě, že už je na světě

Úžasný a co dělalo miminko?

Miminko hned přestalo plakat, mě chytlo ručičkou pevně za košili a za prsty a hned přestalo plakat a prostě jenom tak to... Pak začlo ty očička a já jsem prostě.. jenom se na něj dívala a já si to nedokážu...taková prostě jakoby směs bouře, taky samozřejmě jako hormonální a taková jako emocionální ale, prostě jsem byla úplně naprosto šťastná a pořád jsem měla v náručí miminko, ta asistentka nás přikryla, tak osušku, kterou jsem připravila, tak všechno to respektovali, jak jsem chtěla a jenom ho trochu otřela obličej a já jsem ho držela pořád v náručí. Pak jsem...já to nějak nedokážu teďka časově vymezit, ale...

To ani nemusíte.

Jakoby zkontrolovat nějaký to poranění a to teda nebylo úplně asi v první řadě...taky placentu, to asi taky kontrolovali, ale já jsem se už věnovala jenom svému dítěti

Takže u toho jste ho měla pořád na břiše?

Pořád jsem ho měla na břichu, pořád prostě nahatou, jak mi ji podala, já jsem teda chtěla nejdřív nechat dotepat pupečník, ale mně teda ta asistentka vysvětlila, já jsem teda měla v porodním plánu že až do porodu placenty a to ona mi teda vysvětlila, že to jako není možný, což já nevím teda jestli je pravda nebo není, ale řekla mi, že by teda mohlo začít krváčet do té placenty, což nevím teda, jestli je pravda, nebo není. Já jsem jakoby chtěla, aby co nejdřív nechali tepat až prostě do porodu placenty, což mi teda řekla, že to jako nejde. Ale to mě nějak jako, ani nerozrušilo. Tak prostě nechali dotepat ten pupečník, ta asistentka prostě jako jak jsem ji měla na těle, tak prostě jenom šáhla pod deku prostě jenom k tomu pupíčku, tam to nějak zavázala a nechali mě zase jako bejt. No a potom ta doktorka už nějak odešla, já tam byla jenom teda jenom s tou asistentkou a lékařkou, tak ta nějak na chvíli odešla a asistentka mně teda kontrolovala to odlučování té placenty teda a pořád jsem měla dítě u sebe a vlastně až do odchodu z porodnice, takže jsem byla naprosto spokojená

Tak to je naprosto úžasný

A pak teda abych úplně nepřeháněla, tak teda po tom ošetření, já jsem neměla ani žádný poranění, takže to bylo skvělý. Tak mě jako vyšetřila ta lékařka nějakýma zrcadlami, jestli teda nějaký vnitřní poranění nemá, což teda bylo docela nepříjemný, ale pořád jakoby s tím dítětem, jsem měla v náručí a říkala mi i ta asistentka, ať se věnuju prostě miminku, že to bolí a že prostě jenom je to poslední nepříjemnost a potom teda všechno bylo v pořádku.

(Pozn. po ukončení rozhovoru respondentka ještě posílá SMS, že tento porod pro ni byl léčivý a napravil škody a šrámy na duši napáchané prvním porodem.)

Transkripce 10 – Jana

Pozn. 1. dítě, Zlínsko

Potřebovala bych slyšet, cokoli vás napadne k prvnímu kontaktu s vaším miminkem po porodu, kdybyste byla tak hodná

Dobře, no ten první okamžik byl takový, že jsem opravdu zírала na to, že jsem dokázala vytlačit živého tvorečka, šedivého, no, a potom mi vlastně dali hned do náruče, ale pořád jsem to ještě moc nevnímala, jo, že to bylo zvláštní, že ho mám u sebe, bylo to jako že hrozně milý, že všechno bylo v pořádku, že se miminko přisálo, že mělo sací reflex, ale vnímala jsem to jako, jak se říká, že si žena hned vytvoří s tím dítětem k sobě vztah, tak to se nestalo, to nastalo vlastně až někdy po 24 hodinách, jako do toho miminka se zamilovat, jo, no...

Ano, to vnímá každá žena jinak, samozřejmě...

Je to individuální, no. Ale tak jak vlastně jsem měla načtené, tak když přišel ten první okamžik, to jsem vyřeštěně zírала, nebyla jsem moc při smyslech, takže...

Dali vám miminko hned jak se narodilo, nebo až po nějaké době, po nějakém ošetření?

Hned ho dali na mě, až potom po nějaké době mi ho vzali na umytí, no...

A jak dlouho jste asi miminko měla u sebe?

Jak dlouho jsem ho měla u sebe? No, to vlastně snad ani nedovedu... možná hodinu?

Hmm

Ale říkám, to je opravdu odhad, jsem to nevnímala

A co dělalo to miminko u vás v náručí, jak se chovalo?

Jako jenom ten první moment?

Ne, celou tu dobu, co bylo u vás, jak jste říkala, že jste ho měla asi hodinu...

Ne, bylo to celou dobu stejný, jsem prostě nevnímala, co se stalo, z toho šoku

A když vám pak miminko odnesli po nějaké době na to umytí, to jste cítila jak, když jste miminko zase odevzdávala personálu?

Můj partner byl u porodu a šel vlastně na to koupání s ním, to znamená, že nebylo vůbec od nás pryč. A opravdu po tom vykoupání a zvážení mi ho přinesli hned zpátky, nebylo ode mě. Takže jsem jako cítila...neměla jsem s tím žádný problém, no

A na oddělení šestinedělí všechno probíhalo v pořádku? Miminko jste měla u sebe?

Ano, všechno v pořádku, miminko bylo stále u mě, ani na noc jsem ho nedávala sestřičkám

Tak skvělé, takhle mi to úplně stačí a děkuji, že jste se se mnou podělila

Transkripce 11 – Klára

(Pozn. 2. dítě)

Tak jaké to bylo, když jste měla miminko poprvé v náručí?

No super, protože nikdo ho nikam neodnášel, takže přesně podle mejch představ

Tak to je parádní. A pro vás, co jste u toho cítila, když vám dali miminko poprvé do náruče?

Překvapení, protože jsme čekali kluka (Smích)

A byla to holčička?

Byla to holčička. Překvapení. Ale jako rozhodně, hormony prostě pracovaly na nejvyšší možnou mez...

Takže jak to probíhalo po tom porodu? Oni vám ho dali rovnou, nebo ho nějak ošetřili?

Jo. Rovnou, rovnou, i s pupeční šňůrou rovnou na břicho a nechala se dotepat pupeční šňůra, takže to jsem ho měla na bříše, pak se teda poodneslo dál, kde ho očíh teda manžel a doktor samozřejmě, dětskej, pak mi ho zase vrátili. Takže pro mě báječný, pořád jsem ho měla v podstatě na očích, mimčo, jo, i při tom ošetření, takže tohle bylo báječný... jo?

Jo, paráda, supr, děkuju a jenom... co to miminko dělalo, když jste ho dostala do náruče, vzpomenete si, jak to probíhalo?

Jo. Zkoumalo, bylo úplně vzhůru a zkoumalo, koukalo, takže žádný spící. Že to můžu srovnat s první dcerou, že ta byla zabalená, takže vlastně jakoby separovaná, že nebyla přímo na mně, byla zabalená do dek a tohleto mimčo, jak bylo na mně, tak bylo neskutečně jako vnímavý, jo. Žádná únava, nic takovýho, bylo na mně teda nahatý, takže tomu přikládám to, velkej význam.

Jo, rozumím. A potom, když to miminko šlo na ošetření, cí to byla iniciativa? Vy jste miminko dávala někomu, nebo přišli a řekli, jak to probíhalo?

V momentě, kdy dotepal pupečník, tak ho teda přešli a museli teda poodnést, protože ona hodně lapala po dechu, byla hodně nalokaná plodový vody a dokud byla teda na tý šňůře, tak se to nechalo bejt a když ji teda odstříhli, tak ji odsáli. Takže proto byla poodnesena teda dál. Takže na to ošetření tv podstatě, ne na to koupání a vážení, nic takovýho, spíš na to odsátí, dostala trochu kyslíku, protože se topila trochu dost, no a pakl mi ji zase vrátili a byli jsme teda ty dvě hodiny na tom sále. A pak teprve po těch dvou hodinách se šlo zkoumat, kolik teda vlastně váží a tak. Takže to už jsme šli všichni spolu.

A jak vám teda bylo, když vám ji odstříhli od toho pupečníku a odnesli ji teda na to vyšetření. Jak jste to prožívala?

Já jsem na ni celou dobu jako viděla, tak jak jsem ji měla na sobě, tak jsem říkala, že to, že bude asi třeba odsát, takže to bylo v podstatě i na můj popud, takže to, takže úplně v pořádku. Kdyby ji odnesli někam úplně mimo, tak to by byl takovej pocit dost divnej teda, ale tohle bylo v pořádku. Viděla jsem, co se s ní děje a bylo mi fajn. Žádněj strach, nic toakovýho.

Rozumím. Tak to je prima. A když ji odsáli, vrátili vám ji zase takhle nahou, nebo teda už ji zabalili?

Jo jo jo. Pak ji zabalili do tenký červený deky a měla jsme ji na sobě.

Tak to je hezký. A na tom šestinedělí už jste byli spolu, nebo byla na noc u sestřiček? Bylo tam něco, co byste chtěla zmínit ohledně toho kontaktu s vaším dítětem?

Tam jsem ji měla pořád u sebe, takže tam ani nebyl problém s porodnicí, jako že bych ji měla v posteli. Jako spali jsme spolu v posteli., prostě žádný oddělování, odnášení, nic takového neproběhlo.

Skvělý tak jo. Jestli teda nechcete ještě něco dodat, tak mně tohle úplně stačí, bylo to úžasný.

Jako musím teda říct, že věci, který jsem zažila já, asi nejsou úplně normální, že teda furt se standardně odnáší děti pryč a strašně je všechno důležitější než kontakt matky a dítěte

A jak si teda vysvětlujete, že vám ho neodnesli?

No, protože jsem si zvolila porodnici, kde teda ta praxe je takováhle. Byly to Neratovice a cíleně jsem si je právě kvůli tomu bondingu vybrala a měla jsem blbou zkušenost s tím prvním dítětem, kde mi ho teda vzali a tak jako to byly samý dohady a bylo to prostě blbě, takže teďka jsem si vybrala cíleně, protože jsem věděla, jak to tam chodí a bylo to fajn.

Takže jste nemusela to s nima nějak řešit a to všechno proběhlo automaticky, že vám miminko takhle dali.

Úplně a i to nepřerušování jsem měla psaný v porodním plánu a tam nebyl žádný dotaz, nic, prostě jeli podle toho, jak jsem to měla napsaný.

Tak to je skvělý

No, no, no, opravdu, fajn.

Transkripce č. 12 – Lenka

(Pozn. 1. Dítě)

U mě ten bonding proběhl úplně skvěle, miminko mi dali hnedka, jak se narodilo, tak mi ho dali na břicho, v Podolí, a byl to asi nejlepší zážitek v životě, zatím, nejkrásnější.

Hmm

Připadalo mi to úplně takový neuvěřitelný, se seznámit s tím novým člověkem, který jsem měla 9 měsíců v břiše, a pak ho najednou vidět, tak to bylo nádherný

Vzpomenete si, co miminko dělalo, když bylo u vás?

Miminko plakalo docela dlouho, vřískala, pak se postupně uklidnila. Docela rychle mi ji vzali, protože se narodila tři týdny před termínem, tak jí museli zkontrolovat váhu. Jinak bych ji nenechala zvážit, ale takhle jsme museli. Nevěděli, jestli nemusí do inkubátoru, což naštěstí nemusela. Tak potom mi ji vrátili, ale nedali mi ji na tělo, ale dali mi ji zabalenou, aby nevychládala.

No a vzpomínáte si, jestli jste vnímala nějaký rozdíl mezi tím kontaktem, když jste ji měla rovnou na břiše a potom, když vám ji vrátili zabalenou? Byl v tom nějaký rozdíl pro vás?

Ne, nebyl. Hlavně, že jsem ji měla u sebe, nebyl to zas takovej rozdíl.

A když teda jste ji musela odevzdat na to vážení a oblečení, jak jste to prožívala?

On tam s ní byl manžel, byl tam celou dobu a probíhalo to ve stejný místnosti, tak mi to vlastně nevadilo. A všechno to bylo v obrovským respektu vůči nám. Se nás samozřejmě na všechno ptali, ne že by ji vzali a neřekli nám proč, ale všechno s náma konzultovali, takže to bylo dost pozitivní zážitek.

Hmm. No a potom když vám ji vrátili, jak říkáte už oblečenou...

Ne, ne, ne, ona byla zabalená jako v neprosákavý podložce, aby měla něco na sobě, nebyla oblečená, takže nějaký kontakt tam ještě trochu byl.

No a pak už jste byly pořád spolu, nebo proběhla ještě nějaká separace?

Potom proběhla ještě, vlastně jsme byli spolu dvě hodiny na sále, klasicky, to byla u nás. A potom, když mi ji odnesli na novorozenecký a já se přesunula taky a vysprchovala se, tak to jsem ji u sebe neměla. Ale pak už jo a pořád.

Transkripce 13 – Martina

(Pozn. 3. dítě, porod doma)

Myslíte si, že byste mi mohla povyprávět, jaký to bylo, když jste to vaše miminko měla poprvé v náručí, jak jste se cítila, jak to probíhalo? Cokoliv vás napadne

No, tak já jsem rodila doma a měla jsem teda, samozřejmě nebyla jsem sama, měla jsem podporu úžasnou, takže porod byl krásnej, i když samozřejmě bolest byla, ale prostě že ta atmosféra byla opravdu podporující, tak můžu říct, že jsem si porod užila a vzpomínám na to ráda a myslím si, že každá maminka by si přála takovej porod mít...

Rozumím, taky mám druhorozenou narozenou doma

No, už to byl druhý porod doma, ale je to trošku rozdíl oproti tomu prvnímu, jo, že tady jsem měla víc podporující atmosféru než u toho prvního a měla jsem dudu, která úžasně vedla a opravdu jsme si to, jako byly jsme tady tři ženy u toho porodu, a fakt jsme to měly až takovej jako rituál ženskéj, až jako to se mnou prožívaly a tím pádem se to líp zvládalo a když už potom bylo finále, tak musím říct, že v tu chvíli jsem byla zrovna sama v koupelně a tu svojí dcerku jsem si opravdu porodila do svých rukou, kam jsem si ji vytlačila. Vlastně moje ruce byly první, co ona cejtla a ještě vlastně si pamatuju, jak jsem se vlastně jakoby nejdřív vytlačila hlavičku a pak jsem cejtla jak mi v rukách jakoby klouže a jak se tam rotuje, jo, aby se porodily ty ramínka, takže jsme se na sebe podívaly už jakoby tam a vlastně potom jsem si ji chytla úplně celou a hnedka jsme prostě byly v tom kontaktu spolu, jakoby nejdřív, jo jakože prostě fakt jsem byla já první, kdo ji držel a kdo ji měl a i vlastně její reakce po tom vypuštění ven byla úplně úžasná, že vlastně neplakala, dokonce jsem měla pocit, že u toho spí, jak kdyby se nic nedělo...

Ani si nevšimla, že se narodila

No přesně, vůbec žádněj stres prostě tak jako si vyklouzla, podívala, jo a zas jako pokračovala v tom spánku, tak jako že fakt úžasný, takže pro mě fakt jako nádhernej zážitek a vůbec ne traumatickej porod, jak to bohužel v dnešní době je, no. Samozřejmě neměli jsme to potom jednoduchý, protože samozřejmě úřady nám nechtěly vydat rodný číslo a bylo to nepříjemný, málem přišla i sociálka

(...)

Třetí den jsme šli do nemocnice na odběry, to jsem teda tam obřečela, protože zrovna jak jsou chřipky, tak zavřeli celý oddělení, takže jsme tam ani nemohli bejt, prostě mi ji vytrhli z náručí a prostě přijďte za půl hodiny, takže to jsem se tam sesypala...

Tak to chápu, naprosto

Po porodu to bylo úplně hrozný, protože my jsme vlastně nemohli ani na oddělení, takže jsme prostě zůstali vlastně před nemocnicí

Takže miminko v žádném případě mít chřipku nemůže, ale rodiče už jsou určitě bacilonosiči...

Přesně tak, takže to jako fakt, zkoušky pěkný. Ale furt jsem to tak jakoby samozřejmě volila, aby to pro mě bylo co nejjednodušší, protože v tu chvíli po porodu já jsem neměla sílu se s nikým hádat a nikomu vysvětlovat, že prostě já to vidím tak, že prostě já věřím tomu, že to je dobrý, no...

To taky znám... a myslíte si, že se můžete vrátit přímo k tomu porodu, jak teda jste si úžasně miminko chytila a jak asi tak dlouho jste ji měla, než jste ji někomu předala dál, jak to potom vypadalo?

V podstatě dlouho. Já jsem porodila ve čtyři odpoledne a no, jako já mám pocit, že vlastně nikdo mi na ni nesahal, teď když si to vybavuju, tak jsem ji měla vlastně až do rána, nebo pořád u sebe, takže až potom druhý den přijel pediatr, co jsme měli domluvenýho, tak ten si ji jako půjčil, aby ji zkontroloval, aby ji zvážil teprve, teprve až za 24 hodin se vážila a měřila, vlastně ten pediatr byl první člověk, který ji vlastně jakoby držel, kromě vlastně, z těch jakoby cizejch. Jinak samozřejmě manžel ji taky chvilku choval, ale víceméně ty první hodiny, můžu říct 10 hodin, jsem ji měla jenom já, že vlastně jsem s ní rodila i placentu, byla asi šest hodin pořád s placentou, pak teda jsme ji od placenty jakoby odstříhli, ale pupík jsme nechali, at sám odpadne. No takže vlastně byla furt se mnou, no.

Tak to je výborný, to vám moc gratuluju

Tam ten kontakt byl, ten bonding byl, no. Byly jsme obě nahý prostě skoro 24 hodin, takže nebyla zabalovaná, nebyla obličaná, jenom prostě jsme měli peřiny, osušky a tak, bylo to fajn...

Tak to je úžasný. Tak když jste ji vydala z ruky, tak už jste byla jakože nasycená?

Jo, jo jo. Sice pak ten třetí den to byl nářez, to prostě najednou, to jsem si fakt přišla jako když se popisuje ta Sofiina volba, když museli... úplně se mi vybavily obrazy z druhé světové války, jak to pro ně muselo bejt náročný, tak jsem se úplně cejtila hrozně, jo

To úplně chápu, to je hrozný, nedovedu si to představit, jak se zabouchnou ty cizí dveře, navíc tři dny po porodu...

Oni nám ani nic neřekli, oni prostě my si ji vezmem a nazdar a než jsem se stačila vzpamatovat, tak byli pryč, jo, prostě jako vůbec nevíte, co se tam děje, jo. Teď jenom slyšíte ten řev, no teď vám tam zavřou ty dveře, takže nemáte šanci tam prostě jít, i kdybyste chtěla, no prostě hrozný

No to mě mrzí. A jinak potom teda všechno probíhalo v pořádku

JO, jo, jo, musím říct, že jo. Jako kojení jsem si teda zase jako trošku užila. S první dcerou jsem měla hodně problémy, to jsem měla hodně záněty a i rozpraskaný bradavky, takže čtyři měsíce to kojení bylo hodně bolestivý. A teď teda to taky začlo, naštěstí to trvalo jenom pár dnů, měla jsem výbornou pomoc zase od dudy, takže fakt jako osvědčený tipy a zabraly, takže teď už kojení konečně užívám. Ale s tou první dcerou to bylo hodně těžký, protože jsem měla poporodní deprese k tomu, až jako takový stavy, že jsem prostě měla cvhíle, kdy jsem si říkala, ty jo, já tady skočím z okna, prostě, úplně se to rozjelo, že jsem fakt takhle přemýšlela, jako jsem si ji nemohla pochovat, první dceru, jak mě to bolelo, jako ty první čtyři měsíce fakt jako utrpení, to jsem vždycky řvala u toho kojení a teď teda naštěstí po tom třetím čtvrtým dnu jako byla úleva, že už mě to nebolelo, tak se to celý změnilo, takže si to jakoby užívám, s tou první dcerou jsem to měla jakoby potom, i když ten porod byl jako doma a všechno, tak ty porodní deprese byly, no

Tak super, že teď je to skvělý. Já vám moce děkuju, hrozně mi to pomohlo a at se vám teda daří

Transkripce 14 – Nad'a

(Pozn. 3. dítě, porod doma)

Jaké to pro vás bylo, když jste měla miminko poprvé v náručí?

Tak my jsme rodili doma, jako už ty dvě předchozí se narodily doma, tak všechno proběhlo víceméně vlastně podle očekávání, no...

Když se malej narodil, tak, on se narodil do mejh rukou, já jsem byla první, která si na miminko šáhla, tak já jsem si ho podala jako sama, no a lehli jsme si spolu a bylo to nádherný. Vlastně já jsem ho držela, asistentka nás přikryla, aby nám nebyla zima, no a seznamovali jsme se...Miminko na mě koukalo a zkoumalo a já vlastně úplně ztratila pojem o čase. My jsme vlastně chtěli nechat miminko doplazít k prsu, aby se jako přisálo, jenže pak se placentě nechtělo ven, no, tak jsem musela změnit polohu, no, tak k tomu samopřisátí nedošlo nakonec...

A když jste řešili to placentu, tak to miminko bylo kde?

U mě pořád bylo, já jsem ho pořád držela, u sebe, jako na ruce, ale už jsme nemohli čekat, až si samo najde bradavku, no, byli jsme třeba na boku... Tak to mě trochu mrzelo, že to takhle nevyšlo... ale nakonec se podařilo tu placentu porodit a já jsem si pak malýho přiložila rovnou k prsu. Tak chvíli sál, pak usnul a ještě jsme tak leželi, no...

A vzpomenete si teda, když jste se rozhodla dát miminko z náruče někomu jinýmu, jak jste se přitom cítila?

Díky tomu, že jsem ho měla pořád ještě na očích, protože muž s ním vlastně šel do té koupelny, nebo před koupelnu, tak tím, že jsem ho měla stále oční kontakt, tak mi to nevadilo, věděla jsem, že je to i po těch několika hodinách velmi příjemné pro mého muže, že se může takhle seznámit s tím miminkem a byla to hlavně chvíle, protože jsem v té sprše byla jenom chvilinku, a pak už jsme s miminkem vlastně vlezli spolu do postele a pak už jsme tam spolu byli celou další dobu. Tak tím, že to byla osoba mně blízká, které jsem ho vlastně předávala do náruče a už to bylo po delší době, tak v tu chvíli mi to nezpůsobilo žádné, jako újmu.

A potom už dál to všechno probíhalo podle očekávání?

Jo, vlastně jo

Transkripce 15 - Olga

(Pozn. 2. dítě)

Jediné, co bych potřebovala vědět, je jak vzpomínáte na svůj první kontakt s miminkem. Jak to probíhalo, co se dělo, cokoli, co vám přijde důležité

Tak tohle bylo vlastně druhý, takže tím pádem bych to třeba mohla pojmut jako srovnání?

Jak chcete, to je opravdu na vás

Protože třeba u prvního, po prvním porodu jsem nic necítila, jako že to nebylo vůbec hezký, byla jsem vyšokovaná z toho porodu samotného, že to mělo strašnej průběh, přišlo mně to všechno takový zmatený a ten první kontakt se synem jsem si vůbec neužila, vůbec. Že ho držím v náručí, vlastně, se přisál, mě to hrozně bolelo, bylo to nepříjemný dost, no a teď to bylo super, jsem si to užila. Nebyla to taky premiéra, člověk už ví, o co jde, průběh porodu byl takovej lepší, narodila se mi dcera, vždycky jsem toužila po holčičce, tak možná i to hrálo trošku roli, ale jaksi tam bylo maximum

Jasně, rozumím

Ten první kontakt byl prostě skvělej, jako že to bylo hrozně příjemný, že jsem vůbec neměla obavy třeba se dotknout toho miminka, jako že bylo ještě z porodních cest a dělohy špinavý, to mně vadilo poprvé, jako že jsem z toho měla obavy....

Takže jste dostala miminko hned po narození ještě nahatý, neumytý, na holou kůži ještě?

Nedostala jsem ho na holou kůži. Ale měla jsem ho u hlavy, takže jsem se ho mohla dotknout, pohladit si ho, neměla jsem ho teda na bříše, to ne, ale prostě měla jsem ten kontakt bližší než třeba se synem. Syna jsem dostala už zabalenýho, prostě, v tom, v zavinovačce. Ale to tenkrát ani nešlo, protože jsem měla poporodní komplikace, že jsem krvácela, takže bych ho ani nemohla mít. Nebo jsem to nějak tolik nevmíjala

Takže teď, říkáte, že to bylo mnohem lepší, takže jste si mohla na holčičku sáhnout, takže v náručí jste ji přímo neměla?

Neměla jsem ji v náručí, jenom jsem si ji pohladila a oni mi ju šli hnedka umýt a hlavně odhlenit, protože ona měla hodně plodové vody v sobě, takže ju museli odsávat.

Vy jste rodila císařem?

Ne ne, normálně, přirozeně.

Aha, a když ji ošetřili, tak vám ji vrátili, nebo jak to potom bylo dál?

Jo, jo, pak mě ji vrátili, už teda zabalenou a vlastně měli jsme ju u sebe asi tak půl hodiny, pak ji teda odvezli, abych se já dala do kupy.

A jak jste se teda cítila, když se vrátíte k tomu krátkému prvnímu kontaktu, jak jste vnímala to svoje miminko, když jste ho prvně viděla? Utkvělo vám něco v paměti, nebo vaše pocity?

No trošku obavy, jestli je všechno v pořádku, jestli je malá zdravá, byla jsem taková dojatá, měla jsem slzy v očích, byla jsem ráda, že to mám za sebou a hlavně, že je všechno v pořádku hlavně...

Rozumím, a když vám ji potom odnesli na to její ošetření tak jak jste to vnímala

Chtěla jsem ju nazpátek

Rozumím a když jste ji dostala nazpátek, vnímala jste třeba nějakou změnu oproti tomu, když jste ji viděla poprvé a potom podruhé, takhle zabalenou, už ošetřenou?

Ne, ne prostě bylo to stejně příjemný, a doposud je

To je dobře a potom jste říkala, že vám ji zase odvezli po té půlhodině? Vy jste nebyli spolu na šestinedělí?

První noc byla na novorozeneckém oddělení...

A vyspala jste se, nebo jak to bylo s vámi?

Ne ne, nevyspala jsem se, stejně jsem spala asi tak dvě hodiny, i když předchozí noc jsem měla kontrakce, takže jsem spala taky dvě hodiny a stejně mně nešlo usnout, takže stejně jsem myslela na to, jestli si pro ni nemám jít, ale netroufla jsem si...

Hmmm

A no prostě, vlastně brala jsem si ji až ráno a pak už jsme teda byly pořád spolu

A pak se třeba stalo něco výjimečného nebo důležitého, nebo všechno už probíhalo podle očekávání?

Právě hodně fajn, oproti té premiéře šlo všechno fajn, kojení ... druhá noc teda byla samozřejmě katastrofální na spaní, jako i ta další, protože vlastně mlíko se ještě netvořilo a malá už měla hodně hlad, tak vlastně to mlezivo jí nestačilo, ale pak se rozběhlo úplně standardně krásně kojení, což bylo úplně super, to jsem byla ráda, protože jsem se toho bála, jestli to nebude takový problémový nebo tak, ale proběhlo to úplně nad očekávání dobře, takže to bylo úplně super

Tak to jsem moc ráda, strašně jste mi pomohla

Transkripce 16 – Pavla

(Pozn. 1. dítě, partner ji v těhotenství opustil, chystala se prožít porod sama, dle vlastních slov už v těhotenství silnou citovou vazbu na dítě.)

Tak jaké to bylo, když jste vaše miminko dostala poprvé do náruče?

Všechny starosti, trápení, mně všechno najednou bylo úplně jedno. Neexistovalo nic kromě miminka.

A jak to probíhalo, hned když se narodilo, tak jste ho dostala do náruče, nebo jak to vypadalo po tom porodu?

Oni, vlastně hnedka když se narodil, tak ho nejdřív umyli a pak mi ho donesli už jako v polštáři zabalenýho. Jo, že jsem ho neměla kůží na kůži hnedka. Ale potom hnedka jakmile mě sešili a odvezli zpátky na hekárnou, tak už mi ho dovezli rovnou na kojení a to bylo asi mnohem silnější než ten první kontakt, když jsem ho poprvé viděla.

A co dělalo to miminko a jak to probíhalo, ten váš první kontakt společně, vzpomněla byste si na to?

No já jsem byla pod injekcí asi, já si to úplně tak nevybavuju, ale právě proto, že jsem měla injekci proti bolesti, která mě tak celkově oblbla, tak jsem z toho ne že moc neměla, byla to obrovská úleva a vím, že nebrečel. Jo vůbec neplakal, když mi ho dali, byl úplně klidnej a jako, že by se hejbal, tak to ne, protože byl v tý peřince zamotaněj. Jo a potom na kojení, to už jsem byla taková střízlivější, tak to bylo zajímavější, protože bylo vidět, jako že se snažil chytit prostě aby se najedlo, tak to...bylo to takový úplně nový, protože já jsem nemohla uvěřit, že to dítě najednou mám, jo, já jsem dlouho přenášela 11 dnů...

To je taky občas vysilující, co, takhle ke konci, co?

No, to bylo šílený. Já jsem měla právě hroznej porod. Já jsem byla prt hodin v bolestech, takže jsem pak byla úplně oblblá taková, měla jsem v tom bordel, no...

Hm, tak tomu rozumím, že je člověk takovej unavenej z toho. Když se teda narodil, vzpomenete si, jak jste trávila tu chvíli, než vám to miminko umyli, zabalili, jak jste se cejtila přímo po tom porodu, ještě než jste to miminko měla u sebe teda, vzpomněla byste si na to?

No, to byla obrovská úleva, že skončily bolesti, že skončilo čekání, že už to miminko teda konečně mám a já jsem tam měla u porodu teda doprovod, byl tam se mnou bejvalej, tak to byla obrovská náhoda, takže já jsem se soustředila i na něj, že jsem byla teda jako vděčná, že tam se mnou někdo byl, protože ten porod byl fakt šílenej....

Jo, tomu rozumím, že teda každá útěcha pomohla

No.no

A jestli teda ještě můžu – když jste to miminko poprvé držela v náručí, když vám ho tedy přinesli po tom koupání, jak jste tam na sebe koukali, vy jste ho pak sama odevzdala, nebo za jakých okolností jste teda dala miminko z náruče pryč?

Já si myslím, že už mi ho nechali.

Takže oni vám ho dali v tý zavinovačce, jako umytý a už vám ho nechali, už s ním nic nebylo potřeba?

Jo takhle, oni mu šli vlastně naměřit jako hlavu a tak, tak mi ho vzali, ale nevím, kdy to bylo, já právě časově se vůbec neorientuju.

To nevadí, to právě není důležitý, spíš by mě zajímalo, když vám to miminko vzali, s jakými pocity jste jim ho dávala?

Mně to bylo docela jedno. V pohodě. Já jsem byla jako šťastná, že ho mám a jak tam byl ten bejvalej partner, tak jsem měla takovej silnej pocit důvěry, že všechno je v pořádku, že on to jako ohlídá, no. Tak v tom mě docela zachránil on, no, prostě zabránil těm strachům a já jsem věděla, že všechno je v pořádku a tak...

rozumím, že tam pro vás představoval ten pevnej bod, že všechno je v pořádku, tak to je důležitý

no, on se objevil úplně na poslední chvíličku, to prostě vůbec nebylo v plánu, já jsem byla celejch pět hodin sama a on vlastně přišel a já jsem za deset minut měla mimino, no... tak to bylo ty poslední minuty a vteřiny takový hrozně silný, já jsem byla úplně klidná, jakmile jsem porodila

hmmm, tak to asi byla velká změna. A potom na tom oddělení šestinedělí ten pobyt probíhal už nějak podle očekávání, nebo je tam třeba něco, co vás ještě zaujalo na tom pobytu na šestinedělí, třeba?

Ne nene. Já jsem jako spíš na sobě zpozorovala, že najednou všechno vím, všechno umím, že najednou vím, jak to dítě chytit, otočit, tak nějak jsem tušila, jestli pláče hlady, nebo jestli je mu horko a že jsem pro něj ta nejlepší máma, jaká může bejt...

Tak to je skvělý

No, já jsem tam překvapovala spíš sama sebe, jak mi ta role jako sedí, jak jsem schopná.

No, tak to je parádní

To bylo výborný v tý porodnici, že oni nám děti nebrali, že jsem ho fakt měla celou dobu u sebe

Jo, tak to je prima

To bylo skvělý, no takhle. No a dneska ho jako hrozně těžko dávám z ruky, protože jsem ho tam celou dobu měla a jenom jednou mi ho odvedli vlastně protože náký vyšetření, tak to jsem byla strašně nervózní a dneska nechci dát ani kočár, ani vlastní mámě, která je přitom výborná, vlastně, je dětská sestra bejvalá

Transkripce 17 – Radka

(Pozn. 2. dítě, domácí porod)

No, tak bylo to úžasný. První porod jsem měla v porodnici, dopadl nakonec císařským řezem a vlastně jsem s tím miminkem pak vůbec nebyla a pořád jsem kvůli tomu brečela na té jipce a tak, bylo mi to strašně líto, no a teď to vyšlo úplně úžasně, protože jsme byli doma a měla jsem se sebe velkou radost, že jsem to zvládla bez prostě epidurálu a podobně

Naprosto chápu tenhle pocit

No, a měla jsem takovej krásnej pocit, i doma, že jsem věřila té porodní asistentce a byl u toho partner a bylo to prostě úplně jako krásný... strašně mi vonělo to miminko, pořád jsem si k němu čuchala, bylo prostě voňavý, jo, takže na to vzpomínám pořád, ještě teď, když se na ni dívám

A jak to probíhalo, ten kontakt, jak to miminko na vás reagovalo, vzpomenete si na to?

No, když se narodila, tak krátce plakala, a jak jsme byly spolu, tak ona se za chvíli jako přísála a vlastně dvě hodiny jsme byly takhle, že byla přísátá, čekali jsme na placentu a užívali jsme si to

To je skvělý a vzpomenete si ještě, za jakých okolností vaši náruč opustilo to miminko? Jestli jste ji potom někomu dala, nebo uložila do postýlky...

No, to bylo, jak to bylo. Ona prostě jakoby usnula po těch dvou hodinách, nějak jakoby odpadla ode mě, my jsme porodili tu placentu....

To jste měla miminko ještě pořád v náručí, když jste rodila placentu?

Já jsem ji měla jako vedle sebe položenou, jako přísátá ke mně, jsme se dotýkaly ještě těma bříškama, vlastně a pak už jakoby bylo nutný... jsme chtěli udělat nějaký vyšetření jak moje, tak její, po té placentě, takže pak jsme ji akorát jakoby oblíkli a víceméně jsme strávily zbytek dne jakoby spolu v posteli

Takže jste nebyla vůbec bez ní, pořád jste ji měla kolem sebe

No, přesně

Tak to je skvělý. A potom ty první dny probíhaly nějak podle očekávání, nebo tam bylo něco, co vás překvapilo?

Ne. No, podle toho prvního dítěte, to, že když mi konečně syna jakoby dali, po asi hodině a půl. Jako že my jsme, krátce ho vždycky přinesli jakoby na kojení, nebylo to ani každý tři hodiny, tak mi pořád jakoby říkali, jestli jsem jako... jestli fakt jsem si jistá, že ho tam chci, jestli nechci ještě jako odpočívat, jestli jsem jako schopná se o něj jakoby postarat.... A já jsem si fakt nebyla jistá, jestli se o něj jsem schopná postarat, jsem si byla strašně nejistá a... a vo ni jsem vůbec jakoby strach neměla, jako že jsem si byla jistá jako že od začátku, že jako je v pořádku a že to všechno zvládnou a že tady nebyl ani jakoby doktor, se podívat, že jsme byli až jako nějaký pátej den, že jsme šli jakoby k pediatričce, tak jsem vůbec ani na chvíli jakoby nezapochoybovala, že bude něco špatně, nebo že to nějak nezvládnou

Tak to je skvělý

Já jsem zapomněla vlastně ten dotaz, já jsem se teďka nějak rozpovídala, no

Ne, to je přesně to, co potřebuju, snažím se zachytit pocity maminek, takže to je úplně perfektní, co mi tady vyprávíte, strašně mi to pomohlo, tak jestli vás nenapadá nic, co by bylo třeba ještě důležitý, tak mně by to stačilo takhle

Jo, no vlastně, to je tak z těch nejsilnějších prvních dojmů asi všechno

Transkripce 18 – Soňa

(Pozn. 2. dítě)

Jak vzpomínáte na první kontakt s vaším miminkem?

Já jsem byla strašně unavená, protože to od prasknutí vody trvalo asi 20 hodin, takže... nakonec mi kapal oxytocin, protože se to potom zastavilo, takže jsem byla jakoby zpitomnělá trošku, ale bylo to super. Bylo to mnohem lepší než u první dcerky, protože tu mi hnedka odnesli, kdežto teď nám Adélku rovnou – já jsem to měla teda v porodním plánu napsaný, že mi, že jsem ji chtěla hnedka k sobě. Takže nechali dotepat pupečník a okamžitě mi ji dali, takže to byla bomba. Bylo to krásný, protože ona se okamžitě uvolnila a bylo to příjemný, fakt jsem ji měla na sobě, než mě doktor došil a pak ještě chvílku potom, takže dobrou tři čtvrtě hodinu jsem ji u sebe měla, a pak ji jenom odnesli, aby ji jakoby otřeli a manžel mi ji do pěti minut nes zase zpátky, takže bomba

Hmm, to zní dobře, vy jste říkala, že poprvé vám ji dali hned, když se narodila, nebo nejdřív nějaký úkony s ní prováděli?

Myslíte jako teďka Adélku? Adélku jenom nechali dotepat ten pupečník a hned mi ji dali. Úkony vlastně... mě rodil můj doktor, takže jsme byli domluvený, že ji chci hnedka k sobě. Tak až potom, po tý tři čtvrtě hodině si jí sestřička odnesla a to, no. Já jsem tam neviděla, co dělal doktor, ale trvalo to chvílku, než dotepal pupečník a hned mi ji dávali. Přikryli ji teplým ručníkem, červeným..

Jo, a potom, po tý tři čtvrtě hodině, když jste ji dávala pryč na ošetření, jak jste prožívala to předání miminka personálu?

Já jsem byla fakt tak unavená, že jsem byla klidnější, než jsem byla s první dcerkou a tím, že jsem věděla, že u malý je manžel, tak jsem byla docela v klidu, že prostě ten ji hlídal, že prostě u první, ač byla v pohodě, tak ho nechtěli k ní nejdřív pustit, tak jsem ho tam vyhnala, ať je u ní aspoň prostě on, když jsem tam nemohla bejt já. A tu mi přinesli fakt asi po tý půl, tři čtvrtě hodiny, kdežto Adélku jsem měla u sebe hnedka

Dobře a vzpomněla byste si třeba na pobytu šestinedělí – byly jste pořád spolu, probíhalo všechno podle očekávání?

Ano, byly, já jsem porodila vlastně po půl třetí, ráno, takže jsem dvě hodiny musela zůstat na sále, a pak jsem si ji rovnou odvezla, že jsem jim jí tam nechtěla nechat, abych si odpočinula. Tak jsem ji chtěla mít hnedka u sebe a nedala jsem jim jí vůbec, právě. Protože před třemi lety, když se mi narodila dcera, tak mě ukecali, ač jsem rodila po poledni, že na noc ji jim mám dát a já jsem samozřejmě nespala, jak hormony fungují, takže já jsem byla jako lvice v kleci, a pak z nich ještě ráno vylezlo, že jí dali umělý mlíko. Tak řekla, že tohle už nenechám prostě dopustit, ani omylem, takže jsem právě jim ji nedala a některý sestřičky byly super a některý, taková ta starší generace mi potom, když jsem říkala, že jsem docela unavená, tak mi tam ta jedna vmetla, že jste nám ji nechtěla dát, tak teď to máte...

To je teda od ní hezký, no

Ale já jsem, tak víte co, už jak jsem měla zkušenost s první dcerkou, tak jsem je nechala, ať si plácáj, co chtěj. Už jsem nebyla ta rozhozená prvorodička, co neví, která bije, ale už jsem prostě trochu tušila, takže ... navíc teda díky bohu mám kamarádku dětskou doktorku, která je jakoby v tadyhletech přirozenějších způsobech zběhlejší, takže ta mě docela v tomhleto ujistila, že to dělám dobře

To je úžasný. Skvělý, strašně mi to vaše vyprávění pomohlo

Transkripce 19 – Šárka

(Pozn. 4. dítě)

Jaké to pro vás bylo, když jste měla své miminko poprvé v náručí?

No, my jsme rodili ambulantně, takže jsme byli domluvené, že to bude bezzásahový porod, prostě i jako co se týče toho v současné době toho „módního“ bondingu. Jako já jsem nebrala, že to je bonding nebo něco, ale že jsem prostě miminko měla u sebe pořád, než jsme odešli domů, tak jsme ho měli pořád u sebe. Nikdo nám ho neměřil a co se týče ošetřování novorozence, tak porod proběhl ambulantně, vlastně, a úplně přirozeně vlastně bezzásahově, žádný zásah nebyl. Plodová voda taky praskla až při vytlačování hlavičky a potom miminko se narodilo, tak jsem ho hned měla vlastně na bříšku a dostali jsme peřinu, dostali jsme ručníky, miminko jsme si zabalili, dali jsme si ho na bříško a čekali jsme, jak se bude pěkně adaptovat a jestli se přisaje a kdy a jak, takže všechno proběhlo úplně... úplně nejpřirozeněji, co nejlíp, takže já jsem byla s tí moc spokojená, že nám do toho nikdo nezasahoval, nikdo nás nerušil, holčička se nám narodila a krásně se zadaptovala, Apgar měla 10-10-10, takže všechno bylo v pořádku a miminko bylo úplně krásné, čilé, vůbec neplakalo, byla hrozně hodňoučká, růžovoučká, nádherná, koukala na nás, potom se i přisála k jednomu prsu, druhému prsu, přes dvě hodiny jsme vlastně byli všichni společně na tom porodním sále, nikdo nás vůbec neobtěžoval, nic se nedělo, žádné měření, kapání do očí, odsávání, nic! Najednou to šlo, takže to bylo všechno super, no a potom vlastně už jsme chtěli miminko obléct a jít domů, tak vlastně přišli ti pediatři, chtěli miminko změřit a zvážit a podívat se, jestli teda má všechny náležitosti, který má mít.

No a potom, když ho prohlídli, naše miminko, malou Kristýnku, změřili, zvážili a zase nám ji dali, tak jsem si ji potom oblíkla a pak jsme podepsali fůru papírů a pak jsme šli domů. Takže porod byla takový, jaký jsem vlastně chtěla, ale musela jsem to mít dopředu všechno domluvené, že to bude ten ambulantní porod, bezzásahový a ani miminko nebude nijak stresováno žádnými procedurami, ničím. Že prostě přirozeně bude u maminky v náručí, na bříšku a úplně perfektně to fakt proběhlo

Tak to je úplně úžasný

Ještě je to všechno takové čerstvé, že to všechno proběhlo, takhle nádherně. Jsme se narodili v Krnově a bylo to supr, že se to dalo domluvit, že oni vlastně, protože to byl můj čtvrtý porod a všechny ty porody předtím byly vždycky nějak medicínsky asistované, ať už prasknutí plodové vody, nebo nabízeli různé injekce a všelijaké různé věci, ale vlastně nic z teďka jsem nechtěla, porod vlastně proběhl úplně sám, přirozeně, ničím mně jakoby nepomáhali, nic, žádné zákroky neprováděli, jenom teda porodní asistentka, která sledovala ozvy a pan doktor mě musel – musel jednou vyšetřit, aby mohl napsat někde do záznamů, nakolik už se to jako pohlo. Bohužel jednou teda provedl ten svůj úkon. Jinak jenom chodil a nabízel a já jsem teda všechno odmítala, furt jsem se podepisovala, no a hlavně mi šlo o to miminko, aby po porodu vlastně bylo u mě, se mnou, a aby na něj nikdo cizí nesahal, nikdo mu nic nedělal, abych ho měla celou dobu sama pro sebe, abych si ho mohla jenom pěkně oblíct a jít s ním domů. A to taky proběhlo. Naštěstí teda to bylo všechno v pořádku, že jsem to měla dopředu už domluvené, takže nedělali žádné problémy, ani s takzvaným bondingem, že nás fakt nechali vlastně a zajímavý je, že najednou to šlo, že nikdo ho neviděl po porodu, že nikdo ho nekontroloval, jestli se mu já nevím co neděje, takže naštěstí jako voni byli teda v klidu a my jsme byli úplně šťastně spojeni. Škoda že to neproběhlo doma, jak jsem chtěla, plánovala jsem původně porod domácí, ale bohužel, nedostala se k nám žádná porodní asistentka

Hm, to je dneska problém

Tady na severní Moravě vůbec, jako absolutně byl problém a já jsem nakonec přenášela, takže manžel řekl, že doma bez porodní asistentky, když přenáším, že to teda si nepřeje, takže jsme si teda domluvili ten ambulantní v tom Krnově a tam to teda proběhlo tak jako fajn, no. Sice doma by to bylo lepší, ale, dobré to bylo, tam to bylo krásné. Úplně, úplně jako to nejlepší co mohlo být, miminko teda bylo strašně hodný, teď teda se mu něco nelíbí (kňourání miminka), miminovi našemu, že copak by si si přála, co? Ale jinak prostě to byl nejlepší můj porod, bezproblémový, nádherný, a miminko bylo krásné, růžové, čist'ouneké, spokojené, nic mu nevadilo, úplně paráda teda. Všem doporučuju.

Úžasné. A vzpomněla byste si, jak vy jste se cítila, když vám to miminko dali do náruče, dokázala byste popsat ten pocit?

Po tom porodu, místo abych si vzala miminko jakoby já, ale já jsem rodila na všech čtyřech, vlastně, takže to miminko jsem měla vzadu za sebou, tak jsem se musela otočit a už mi ho podávala samozřejmě porodní asistentka, samozřejmě v gumových rukavicích, což mě teda jako bylo nepříjemné, ale bohužel jsem podstoupila porod ve zdravotnickém zařízení, takže tam, prostě... i když bych jim ráda řekla, ať ji nechají ležet, že si ji vezmu sama, no víte sama, jak je na tom člověk po porodu...

Jasně, má úplně jiný starosti

Že už to má za sebou, podala mi ji teda porodní asistentka a tak mi ju teda podala, což je teda pravda, že jsem si ji nevezla sama, což mě teda trochu potom mrzelo, ale zdravotnické zařízení, tam to asi jinak nejde, doma bych si ji vzala sama, nebo by aspoň asistentka neměla rukavice

Prostě byli zvyklí...

Ale jinak jako člověk je tak šťastnej, že už to miminko vykouklo, že je všechno v pořádku a že je venku a to miminko tak krásně voní a kouká na vás, nepláče, což je úžasný, protože když vidím ty videa ostatních porodů, jak ty miminka křičí nevím jestli hrůzou, děsem nebo stresem nebo čím... ona jen tak koukala pěkně, jsem si ju dala na břicho a ona jenom tak se na mě dívala, dívala. Potom zavřela očička, pak je zase otevřela, bylo to takové hodně klidné a takové velice příjemné a takové fakt jako klid, pohoda, bylo to jako fakt moc krásné. A bylo tam i přítmi v tom porodním sále, nikdo tam nebyl, jenom ta asistentka, která potom teda odešla a přišla až později takže to bylo takové jako že hodně takové komorní, jemné a pěkné a to miminko se narodilo v takovém klidu, vlastně ona se narodila, ta plodová voda praskla až při porodu hlavičky, takže ona neměla stresy, že by se tlačila do těch porodních cest nasucho, že by drhla, takže tak krásně jakoby vyplula. Bylo to moc pěkný. Že, Kristýnko, jak to bylo krásný?

To je skvělý, a potom probíhalo všechno dál podle vašich představ?

Ano, oni potom vlastně ta porodní asistentka jenom podvázala pupečník, přestříhli ho, nechali nás vlastně být, miminko nikdo neprohlížel ani nenatahoval, ani neodnášel, měla jsem ho vlastně pořád u sebe a nechali nás i vyspat přes dvě hodiny, protože tam nikdo... občas nakoukli, jestli je všechno v pořádku, takže jsme se tulili s miminkem a sžívali jsme se a měli jsme se krásně, že, pod peřinkou pěkně jsme si tam leželi, nahatí jsme byli, tělo na tělo, že (obrací se k miminku)?

Tak to je úžasný

A bumbali jsme mlíčko, pěkně se přisálo miminko, a bylo hrozně hodný, neplakalo, bylo to fakt moc krásný, no, a pak jsme se těšili domů, tak jsme se oblíkli a už jsme se chystali, že pojedeme vlastně

domů, protože jsme měli doma ty starší děti a ty čekaly, až přijedeme s Kristýnkou domů, těšili se na ní, takže to bylo úplně supr, ten ambulantní porod.

Zní to úplně úžasně, moc vám to přeju, že jste si to mohla takhle prožít a ještě jednou gratuluju ke Kristýnce. Moc mi to pomohlo, tohle vaše vyprávění.

Jako bylo to úplně super, jediný, co mě trošku mrzelo, že říkaly ostatní maminky, že i v tom Krnově oni vyjdou ve všem vstříc, ale musíte si to všechno jako vyřídit. Neřeknete a voni jedou v těch svých starejch kolejích, ale když řeknete, že chcete to, to, to, nebo nechcete to, to, to, oni jako jo, dobře, když jako není problém, tak jasně, všechno v pořádku, ale jinak jako pokud si neřeknete, tak jedou v těch svých starejch kolejích, vedle mě rodila paní a ta to měla všechno postaru, natvrdo na kozu a jo, prostě jako takový to jejich – píchání vody, nabízení epidurálu a různých injekcí a jo, že jako aby úlevový polohy nebo pomáhali nebo prostě, oni... ale zas na druhou stranu, když já jsem řekla přesně co chci, nebo co nechci, teda já jsem nechtěla nic, tak oni za mnou chodili jestli to nebo ono a já jsem říkala nechci, nechci, nechci a všechno jsem jim podepsala a potom už byl klid a tak mě nechali vlastně normálně porodit úplně, naprosto bezzásahově, a co mě překvapilo, že i toho novorozence nechali bezzásahově, přes dvě hodiny u té maminy a že prostě nepřišli žádní vyděšení lékaři novorozenečtí, že to miminko musí já nevím, co všechno, takže to bylo moc pěkný, jako to jsem byla fakt moc ráda, že prostě v pohodově, nechali úplně v klidu, jak kdyby se narodila doma, nikdo s ní na ni nešahal nikdo ji neodnášel, nikdo ji nepohlížel, neměřili, nic nesledovali, prostě to nechali na nás, řekli, že kdyby byl nějaký problém, tak bysme se ai ozvali. Ale my jsme žádný problém neměli, takže nakonec normálně bez problémů, takže to bylo úplně suprové. A první mimčo, které vůbec neplakalo po narození, vlastně jenom koukalo a že dýchá jsme věděli, protože byla růžová, takže to bylo jasný, že je všechno v pořádku

Tak úžasný, tak už nebudu rušit, miminko zřejmě něco potřebuje

Transkripce 20 -Táňa

(Pozn. 2. dítě, porod doma, první dítě při porodu zemřelo)

Tak jaké to bylo, když jste měla své miminko v náručí?

No, takže u nás je to takový eště komplikovanější, tím že nám první miminko před rokem a půl nám zemřelo při porodu

Tak to mě hrozně mrzí

No, takže tak jsme se ta ještě třikrát víc těšili, takže já jsem se vlastně tentokrát rozhodla rodit doma a rodila jsem doma a rodila jsem ve vodě a vlastně jsem si malou podala sama, že na mě vůbec nikdo nešahal. Já jsem měla hroznej strach z toho, aby na mě nikdo nešahal jak minule, takže jsem si ji vlastně podala sama, takže to byl takovej pocit jako že... no, takový jako že se tomu těžko věřilo, jako že je to doopravdy hotový, doopravdy se to povedlo, doopravdy se to zvládlo, ona opravdu brečí a jde nějak slyšet, oproti té první holčičce....

Rozumím

No, takže to byl takovej rozdíl tady v tomhle. A, no, jako dlouho i jako první tři dny se tomu těžko věřilo, jakože už tady je to miminko na světě a bude tady furt...

A jak teda reagovalo na vás miminko, když jste si ho podala do náruče?

Já jsem nejdřív jí neviděla do obličeje, protože jsem si ji tak podala, jakože ležela kdyby bříškem dolů a jako odkašlávala, a potom jsme vylezly z toho bazénu a koukaly jsme na sebe... ona určitě měla hned otevřený oči, byla hrozně jako... určitě první dvě hodiny byla hrozně jako při vědomí, hrozně probuzená, koukaly jsme na sebe, no... tak tak. Ještě vám můžu poslat fotku k tomu, kdybyste chtěla.

To ne, mě by spíš zajímalo, jak vy jste to prožívala tohle první seznámení s tím miminkem. Říkala jste, že to první byl pocit takový tý nereality, že teda už miminko doopravdy tam je...

No, no

Ještě něco by vás k tomu napadlo?

No tak určitě jsem na ni hleděla, že je krásná, že má vlasy, že prostě...že je moje

A kdy jste ji potom odložila, poprvé, jako kdy jste ji dala někomu jinému, nebo do postýlky, nebo prostě někam z té náruče pryč?

Asi tak po hodině a půl jsem ji odložila tatínkovi, protože jsme měli trošku problém s placentou, tak jsem se musela začít trošku pohybovat, šla jsem se osprchovat a tak, takže ona šla k tatínkovi jako taky na nahý tělo a tam vlastně potom usla, no

Takže ten pocit toho předávání miminka z náruče byste popsala jak?

Jak bych to popsala...no, já jsem asi v ten moment se zabývala tou placentou, že prostě se jí nechce, takže prostě mi to nepřišlo a navíc on se na ni prostě taky těšil, minule jsme si takhle předali z náruče do náruče i to mrtvý dítě, se kterým jsme neměli čas se ani nakonec rozloučit, takže já jsem prostě byla hrozně pyšná, hrozně jsem se na ně jako dívala, jak jim to sluší spolu...

To je krásný, to je naprosto úžasný. A potom ty první dny po porodu, nějak bylo tam něco, co by třeba stálo za zmínku podle vás, co bylo třeba jinak, než jste čekala nebo všechno tak nějak probíhalo podle očekávání?

Hm, já myslím, že všechno probíhalo podle očekávání, akorát když jsem ji někdy nechala ležet v posteli, tak jsem si pak neuvědomovala, že už nejsem těhotná a chodila jsem po bytě a pořád jsem na ni mluvila, když jsem ji jako neměla u sebe, jak jsem byla zvyklá za těhotenství jí vykládat, co budeme dělat, tak jsem tak mluvila sama se sebou, ale jinak probíhá všechno krásně, ona se krásně přisála, tak tu půlhodinku po porodu, možná i dřív. A krásně kojíme a všechno nám jde

Tak to je skvělý, to ráda slyším a strašně mi to pomohlo, tohle vaše vyprávění a jsem moc ráda, že máte takový krásný zážitek

No, vlastně asi znáte M. M., já jsem k ní chodila na terapii a my jsme o tom mluvily, no a ona mi vyprávěla, jaké to po porodu bude, s tím miminkem, no a vlastně ona říkala, že si ji nejdřív očuchám a pak na ni budu koukat a přesně tak ten první kontakt proběhl.